

# NOWY Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 5 października 1912 roku.

Redakcja i administracja "Nowego Kurjera Łódzkiego" mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej 37.

Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 11 do 12 w południe i od 6 do 7 wiecz.

Administracja otwarta od 9 rano do 8 wieczór.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer”.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

Prezumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicą dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop.

TELEFONU Nr. 253.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobną ogłoszenia 1 1/2 kop. za wyraz.

Ogłoszenia zamiejscowe: 1-str. 50 kop., reklamy po 20 k., zwyż. po 12 k. za wiersz pofitowy lub jego miejsce z

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa nr. 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lech  
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka.

**Teatr Popularny** Dziś wiecz. **Domy Polskie** Jutro po poł. **Wielki Nieboszczyk** Jutro wiecz. **Domy Polskie**

przy ul. Konstantynowskiej № 16.

5-te Przedstawienie dla prenumeratorów „N. Kurjera Łódzkiego”.

**Teatr Popularny.**

We Srodę 9 października r. b. po bardzo znizonych cenach daną będzie tragi-farsa sławy pośmiertnej Magnussena, w 4 aktach p. t.

## WIELKI NIEBOSZCZYK

Bilety za okazaniem kwita z opłaconej prenumeraty nabywać można w Administracji „Nowego Kurjera Łódzkiego”. Szkatka i programy bezpłatnie

**Ogłoszenia** do wszystkich miejscowych do gazet i tygodników **całego świata**  
po cenach redakcyjnych z ustępstwem przyjmuje **Międzynarodowe Biuro Ogłoszeń**

Tel. 02-30, 88-32, 99-04.

Warszawa Wierszowa № 8.

Dla stałej klienteli redagujemy oryginalnie teksty pg. amer. systemu.

Piotrkowska 48 tel. 21-42 Łódź

**Otrzymany transport świeżego tranu leczniczego**

polecamy łaskawej uwadze Szan. Publiczności.

Z uszanowaniem

Warszawskie Tow. Akcyjne Handlu Towarami Aptecznymi dawniej Zjednoczeni Aptekarze i „LUDWIK SPIESS i Syn”  
22900-3-1 Piła w Łodzi Piotrkowska № 107.

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych

**Dr. S. Kantor** obecnie mieszka Piotrkowska № 14 4, róg Ewangelickiej  
Telefon 19-41.

Szanownych Pacjentów B. P.

**Dr. J. Birencwejga,** którzy zalegają za leczenie, uprasza się niniejszym o łaskawe **najrychlejsze** przesłanie należności na ręce pozostałej rodziny. Adres: **Srednia № 3 m. 5.**

**Dr. Med. P. LANGBARD**

b. asystent kliniki berlińskiej.

ŁÓDŹ, ZAWADZKA 10.

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i niemocy płciowej.

Godziny przyjęć: od 8-11 od 4-8 dla pań od 4-6. Przy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606” „914”. Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza) Masaż wibracyjny. Biopskopia Cystoskopia

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych  
**Dr. B. Rejt**  
pcwrócił.

**KAZIMIERZ OSSOWSKI**  
INŻYNIER I OBRONCA PATENTOWY  
**BIURO PATENTOWE**  
PETERSBURG—Wozniarski i Prospekt № 20  
BERLIN—Potsdamerstr. № 5

Patenty na wynalazki, marki modele etc.  
**Inż. B. Fraenkel**  
Warszawa, Nowogrodzka № 23.

**AKUMULATORY** marki „Tudor” składające się z 150 elementów, typu J 6 w nacyniach szklanych i 8 wraz z siatką z drzewa i izolacją  
**mało używane** znajdujące się w Królestwie Polskiem  
**bardzo tanio do nabycia**  
Zgłoszenia i zapytania adresować:  
**F. LORD** biuro techniczne Kraków. 4 1

**Salon Mód**  
**M<sup>me</sup> IRENE**  
ŁÓDŹ, Dzielna 1, telef. 18-01.  
Po powrocie właścicielki z Paryża poleca wielki wybór modeli oraz kapeluszy sezonowych. r2698-6-1  
**CENY NIZKIE,**  
**WYKONANIE ARTYSTYCZNE.**

**Czas odnowić prenumeratę.**

Dzisiejszy numer składa się z 10 kolumn.

**KALENDARZYK.**  
—o—  
Sobota, 5 października.  
Dziś: Placyda M.  
Jutro: Brunona W.

**Zawierucha na Bałkanach.**

Ostatnie telegramy przynoszą coraz to groźniejsze wieści z półwyspu bałkańskiego.

Niepotwierdzoną co prawda dotychczas wiadomością jest jakoby postanowiono przez rząd serbski wypowiedzenie wojny Turcji.

Czarnogórze, którego każdy mieszkaniec jest od urodzenia doskonałym żołnierzem, stoi już pod bronią i czeka hasła wojennego. Przeprowadzono również mobilizację i w Bułgarii, a z Grecji dochodzą głuche pomruki wojenne i ludność dopomina się u rządu rozpoczęcia akcji wojennej.

Turcja, jakkolwiek osłabiona wojną z Włochami, po zawarciu z tymi ostatnimi pokoju, będzie miała rozwiązane ręce i wówczas wszystkie siły swoje skieruje przeciwko czterem sprzymierzonym państewkom bałkańskim, które pomimo swego zapału patriotycznego nie przedstawiają jednak zbyt groźnego niebezpieczeństwa dla państwa otomańskiego.

Podobno poseł bułgarski w Wiedniu Salabaszew otrzymał telegram, w którym donoszą mu, że w Turcji ogłoszono wojnę świętą.

Wypadki idą szybko po sobie — trudno dziś z całą pewnością prze-

widzieć zwycięstwo tej lub owej strony, wszakże daleko większe szanse są po stronie Turcji.

Należy wziąć jeszcze pod uwagę, że prowadzenie wojny w dzisiejszych czasach jest nadzwyczaj kosztowne, a należące do koalicji państw bałkańskie nie posiadają odpowiedniego kapitału na prowadzenie dłuższej wojny, zaś na otrzymanie pożyczki od którego bądź z mocarstw europejskich zbytnio liczyć nie mogą, gdyż nikt na niepewne ryzykować nie będzie.

Bądź co bądź europejskie gabinety dyplomatyczne obecnym stanem rzeczy na Bałkanach są mocno zaniepokojone, szczególniejszym zaś echem odbija się to na Austrii, jakkolwiek półurzędowe organy prasy w Wiedniu starają się uspokoić opinię publiczną.

Również i dyplomacja rosyjska bacznie okiem śledzi przebieg wypadków, będąc zainteresowana zawieruchą bałkańską ze względu na pobratymczość ludów przyjmujących w niej udział.

Rosyjska dyplomacja dokłada wszelkich starań by zażegnać niebezpieczeństwo wojenne, wątpliwem jest wszakże czy usiłowania te mogą mieć powodzenie.

„Times“ stwierdza, że dominującym czynnikiem wojskowym w całej kwestji bałkańskiej jest monarchja austriacka, która niewątpliwie całą tą sprawą pokieruje według swej woli. Nie jest prawdopodobne, żeby cztery państwa bałkańskie odważyły się na wojnę, o ile nie zapewnią sobie wprzód neutralności Austro-Węgier i Rosji.

Rosja obecnie potrzebuje koniecznie pokoju, ale z drugiej strony sprzeciwiałoby się to jej tradycji, gdyby zajęła stanowisko przeciw działaniu państw chrześcijańskich przeciw Turcji. Wobec tego pozycja Rosji jest bardzo trudna. Zresztą skoro walczący wyczerpią swe siły, nie ulega wątpliwości, że ostatnie słowo przypadnie Austrii, której nadzwyczaj sprawną armją przy zlokalizowaniu kwestji bałkańskiej będzie miała wiele do powiedzenia.

„Reichspost“, organ partji chrześcijańskiej, przedstawia w długim wywodzie zupełną bezcelowość wojny dla państw bałkańskich. Zachodzi bowiem alternatywa: albo państwa

bałkańskie zwyciężą, a wtedy nie mogą się spodziewać żadnego powiększenia swoich terytorjów, bo mocarstwa temu przeszkodzą, albo zwycięży Turcja, a wtedy stosunki w Macedonji i Albanji jeszcze bardziej się pogorszą.

Serbia jednak, jak widać z jej żądań, marzy znowu o Wielkiej Serbji aż do morza Adryatyckiego, o czym myślała już przed trzema laty, przez to jednak Serbia naraża się na niebezpieczeństwo wielkich zakłóceń.

Cele, dla których państwa bałkańskie szykują się do wojny z Turcją są jaskrawie antiaustriackie. Serbia chce wziąć Starą Serbję, Sandzak i o ile możliwości zbliżyć się do morza. Bułgaria pragnie zagarnąć dolinę Wardaru, t. j. drogę do Saloniki. Austriacka racja stanu wyklucza oba te cele—zarówno bułgarskie jak serbsko-czarnogórskie.

Jasnym jest zatem w czem leży rdzeń zagadnienia bałkańskiego dla Austrii, zrozumiałem jest jej niepokój, gorączkowe zbrojenie się, mobilizacji armji itp.

Ostatnio donoszą do „Russkawe Słowa“, że Austrija posunęła swe wojska ku granicy rosyjskiej, oraz mobilizuje trzy korpusy: krakowski, lwowski i przemyski.

Stoimy zatem wobec bardzo poważnych wypadków, które mogą wkrótce wytworzyć sytuację znacznie groźniejszą niż nam się to obecnie wydaje.

## O reformę wyborczą w Galicji.

We wtorek przed konferencją prezydjiw klubów polskich zebrał się na naradę przedstawiciele polskiego stronnictwa ludowego. W naradzie wzięli udział pp.: dr. Zagórski, dr. Stefczyk, Kędzior, dr. Bernadziński, Cipser, Stapiński, Witos i Bojko.

P. Stapiński wyjaśnił swoje stanowisko, poczem został przez zebranych upoważniony do brania w dalszym ciągu udziału w konferencjach prezydjiw klubów polskich.

Dyskutowano dalej na tem zbraniu nad kwestją jednomandatowych okręgów wyborczych, poczem ludowcy postanowili trwać nadal przy żądaniu jednomandatowych okręgów w całym kraju.

Tegoż dnia rozpoczęły się obrady prezydjiw klubów polskich. Biurą w nich udział: marszałek krajowy hr. Gołuchowski, Abrahamowicz, Wodzicki, Piniński, Stanisław Jędrzejowicz, Urbański, Czartoryski, Cielecki, Starzyński, Głabiński, Skarbek, Adam, Leo, Rutowski, German, Stapiński, Bojko i Witos. Namiestnik w obradach udziału nie bierze.

Jeden z tygodników notuje pogłoskę o zwrocie prawicy:

„W ostatniej chwili rozeszła się po Lwowie w sferach politycznych wieść, że konserwatyści nie byłiby od pewnych ustępstw na korzyść jednomandatowych okręgów. Zwrot taki miał nastąpić pod wpływem najwyższych w monarchji sfer, z których ust usłyszał taką dyrektywę p. Abrahamowicz na ostatniej swej przed kilku dniami audjencji“.

## Zamiary Austrii.

Ostatnie powstanie maliserów w Albanji dało powód gazecie „Reichspost“ wystąpić do rządu austriackiego z wezwaniem.

„Reichspost“ przypomina, że Austro-Węgry objęły przed dwustulaty protektorat nad albańczykami katolickimi. Ten protektorat obowiązuje Austro-Węgry do dnia pomocy czynnej albańczykom katolickim w chwili gdy rząd turecki dąży już zupełnie jawnie do wytepienia albańczyków katolickich i do usadzenia na ich gruntach wychodźców machometanów z Bosni i Hercegowiny.

Równocześnie pod tem wezwaniem redakcyjnym „Reichspost“ drukuje rodzaj ultimatum albańczyków katolickich pod adresem Austro-Węgier. Owo wezwanie przytacza nasamprzód fakty okrucieństw, których się dopuszczają systematycznie władze tureckie cywilne i wojskowe względem albańczyków katolickich.

Autorzy owego ultimatum zwracają się do rządu austro-węgierskiego z zapytaniem, czy jest gotów interwenjować energicznie na korzyść katolików albańskich. Jeżeli Austro-Węgry tego nie zrobią, lub jeżeli nie dadzą wogóle odpowiedzi, wówczas albańczykom katolickim nie pozostanie nic innego, jak tylko się zwrócić o pomoc do Czarnogórze. Wprawdzie od Czarnogórze dzieli albańczyków katolickich wyznanie, wprawdzie dzielą ich różnice rasowe i tradycje historyczne, lecz tam, gdzie chodzi o prostu o utrzymanie życia, takie względy nie grają roli.

Odezwa ta albańczyków sprawiła wrażenie. W delegacjach austriackich poruszono sprawę protektoratu Austrii nad albańczykami. Hr. Berchtold

przyrzekł wystosować do rządu tureckiego notę dyplomatyczną, z żądaniem uporządkowania sprawy albańskiej.

Gdyby rząd turecki nie uwzględnił tych żądań, Austrii nic nie pozostanie, jak tylko wysłać swoją armję do Albanji celem „przywrócenia porządku“, a ten krok Austrii stałby się hasłem do rozbioru Turcji Europejskiej.

„Now. Wremia“ jakby na potwierdzenie tych przypuszczeń, donosi, że nad granicą turecką Austrija zgromadziła olbrzymie siły zbrojne gotowe każdej chwili do wystąpienia w pole.

## Zycie ideowe młodzieży polskiej

kształcącej się za granicą.

Będąc jednym z tych, którym danem było zbliżka przyrzeć się życiu ideowemu młodzieży polskiej, kształcącej się na wyższych uczelniach za granicą, pragnąłbym podzielić się z szerszym nieco ogółem, pewnymi obserwacjami w tym względzie.

Jeżeli dzisiaj w sposób bezpośredni obserwować będziemy życie ideowe młodzieży polskiej, to przyjdzie do przekonania, że w życiu tem, w porównaniu z latami ubiegłymi, dają się zauważyć radykalne zmiany, i z radością można skonstatować, zmiany na lepsze, w kierunku ogólnie pożądanym.

Dawniej bowiem życie ideowe młodzieży obracało się jedynie w sferze szumnego i górnolotnego frazesu, dzisiaj natomiast młodzież zwróciła się w stronę prawdziwego i realnego czynu.

A co główniejsze, że dzisiaj młodzież potrafiła pogodzić to, co dawniej pozostawało ze sobą w ciągłym rozdzwieku, (ku wielkiej szkodzi młodzieży), a mianowicie potrafiła ta młodzież pojednać ze sobą w doskonałą harmonję życie ideowe z jednej strony, z nauką, ze zdobywaniem niezbędnej wiedzy, z drugiej strony.

Nie mamy więc już dziś powodu do narzekania na owo rozpolitykowanie młodzieży, na które tak usilnie sarkano (zresztą nie bez pewnej dozy słuszności) zwłaszcza społeczeństwo starsze, — bardziej zrównoważone, bardziej trzeźwe i krytycznie na rzeczy patrzące.

A to jeszcze nie wszystko, widzimy dalej cały szereg innych jeszcze zmian w życiu ideowym młodzieży. Widzimy mianowicie, że podczas tego, gdy do niedawna jeszcze młodzież dzieliła się na coraz to nowe, wciąż mnożące się odłamy i

## OKRUCHY TYGODNIOWE.

Cechy i poezja. — Pominąwszy wszystkich — niema jak rzeźnicy! — Wojna na Bałkanach, a wojna na Bał-utach.

Cechy łódzkie pozazdrościły laurów Ełowi — twórcy „mszoczonowskich poezji“ i w dniu Święta pracy na terenie wystawy rzemieślniczej wystąpiły z godłami, na których wypisane były arcy pouczające wierszowane sentencje.

Autor — rymarz (czyli wierszoklet) dosiadał jednakże jaknajwidoczniej bezskrzydłego pegaza, jak to się łatwo można przekonać z poniżej dosłownie przepisanych utworów poetyckiej muzy rzemieślniczej.

Cech ciesielski wypisał na swym sztandarze:

„Dłutem, piłą lub toporem  
Budujemy domy, strzechy,  
Święty Józef był pracy wzorem

„Założyciel naszej „cechy“

Rzeczywiście... świętobliwie — toporowa poezja.

Dekoratorzy swą pracę określili w dwuwierszu:

„Dzień chwały dzisiaj dla nas  
[nadchodzi,

„Święto pracy“ obchodzą tapi-  
[cerzy Łodzi“...

Czyż to nie skromnie...

Dla tapicerów nastał dzień „chwaly“, zupełnie jak dla Napoleona po bitwie pod Austerlitz.

„Kaźda liszka swój ogonek chwali“ nie więc dziwnego, że i brukarze w tyle nie pozostali... (dalibóg! poezja a la „cecha“ ciesielska) — oto co głosili:

„Brukarza praca, co miała dziel-  
[nice

„Broni od zamachów błota koła  
„Pancerzem kamiennym kryjem  
[ulice,

„Kreplami potu zalewamy czo-  
[ła“.

Panowie kucharze wystąpili z filozoficznym hasłem:

„Gotując i piekąc rosoly piecze-  
[nie

„Gdy pot strumieniem zalewa  
[nam twarze,

„Spełniamy dzisiaj kolegów ży-  
[czenie

„Świętuję „Pracę“ my — łódz-  
[cy kucharze.“

Ponieważ nie jeden z ozytelników nie miał możności być na uroczystości „Święta pracy“ pozwałam sobie na małe wyjaśnienie.

Otóż określenie: „Gotując i piekąc rosoly, pieczenie“... nie znaczą wcale aby kucharze, obnosząc swój sztandar po wystawie, jednocześnie...

gotowali i piekli rosoly i pieczenie — w tem jest właśnie cała filozofja wiersza, że tego wcale nie było.

Butne, pełne „godności“ hasło głosili rzeźnicy:

„Bijemy świnie, woły i cielęta,  
„Karmimy kraj cały możnych  
[i ubogich,

„Kielbasy, szynki, sztufady w  
[święta

„Zawsze dajemy po cenach nie-  
[drogich“.

Co wiersz — to fałsz.

Przedewszystkiem — panowie rzeźnicy biją nie tylko świnie lub cielęta. Znałem takiego co bił własną żonę. Co zaś do innych „bić“ — to niech o tem powiedzą za mnie... terminatorzy mistrów rzeźnickich.

Dalej nie prawdą jest, aby rzeźnicy „kraj karmili“ bowiem on mięsa nie potrzebuje, nie prawdą jest również aby rzeźnicy wogóle „karmili“, gdyż od tego są... matki, mamki i smoczki — rzeźnicy zaś jedynie sprzedają mięso po cenach co tydzień droższych, następną zatem nieprawdą jest wynikająca z powyższego ta, iżby ubodzy mogli korzystać z ich — rzeźników uprzejmości.

Tembardziej parodoksalnie brami ostatni wiersz owego pełnego „godności“ hasła.

Panowie rzeźnicy! wolno wam (gdwz niema na to sposobu) obdzie-

rać nas ze skóry na równi z wołami! ale naigrawać się i łącać publicznie i beczelnie stanowczo wam nie wolno!

Od resursy rzemieślniczej moglibyśmy się spodziewać bardziej udatnego sformułowania wierszowanego hasła.

Brzmiało ono:

„Hasłem naszym kultura i praca

„Orężem — miłość bratnia i nauka

„Niechaj swe kroki każdy tam  
[zwraca

„I w Resursie zjednania szuka“.

Myśl jest — lecz forma ogromnie szwankuje.

Czy zarząd resursy zapomniał, iż posiada w swem „łonie“ poetę, „kandydata na posła“, który by im chętnie zapewne skreślił odpowiednie hasło, miłe brzmiące dla ucha?

Bądź co bądź — „Święto pracy“ dowiodło łączności naszych rzemieślników, czego nie można powiedzieć o potrzęsających buńczucznie blaszanymi szabelkami serbach lub bułgarach.

Czubić im się chce i do oczu skaczą bezczębną staruszcą — Turcji. Niech jeno baczę, by staruszcza nie wzięła miotełki i nie przetrzepała dzieciuchom... majteczek.

Nie tak jak u nas. —

U nas jeżeli jest wojenka to nie na Bał — kanach, lecz najwyższe na Bał — utach — jeden drugiemu nóż pod żebro „wściobi“ i sza...

Prawda, że u nas lepiej?

wszelkiego rodzaju frakcje, o bardzo mało różniących się odcieniach i zabarwieniach politycznych i stała na straży polityki partykularnej, dzisiaj i pod tym względem jest całkiem inaczej.

Młodzież kształcąca jednoczy się coraz usilniej i chętniej, stara się drobne różnice poglądów niwelować, zacierając drobne antagonizmy, a na ich miejsce zaszczepiać zgodę, jednomyślność i harmonię polityczną, gdyż tylko one mogą być prawdziwą rękojmnią przyszłego zwycięstwa. Zrozumiano nareszcie, że tylko jednomyślność doprowadzić może do stworzenia jednego obozu, a gdy wysiłki wszystkie będą skonsolidowane w jednym kierunku, wówczas tylko praca nasza wyda piękny plon i będzie płodną w następstwa.

M. R.

## Wiadomości ogólne.

**Registracja kupców-żydów.** Jak już donosiliśmy ogólnikowo, w „Zbiorze praw i rozporządzeń“ (Nr 190), ogłoszono zatwierdzone przez ministra spraw wewnętrznych nowe przepisy, mające na celu ustanowienie ścisłej kontroli policyjnej nad podróżami do gub. wewnętrznych Rosji kupców-żydów, zamieszkałych stale w granicach osiadłości żydowskiej, t. j. w obrębie Królestwa i gub. zachodnich. Tekst tych przepisów brzmi:

1) Każdy kupiec-żyd w obrębie osiadłości corocznie otrzymuje od właściwego urzędu policyjnego w miejscu swego zamieszkania, podług załączonej formy, książkę do notowania czasu, spędzonego przez tego kupca w miastach gub. wewnętrznych; do tej książki wpisują się, na zasadzie przedstawionych świadectw, wszyscy pracujący u tegoż kupca subiekci.

2) Podczas każdorazowego wyjazdu z granic osiadłości żyd-kupiec obowiązany jest posiadać wymienioną w poprzednim artykule książkę rejestracyjną, albo oddawać ją swemu upoważnionemu subjektowi, jeżeli wysiła go zamiast siebie.

3) Obowiązkiem urzędników policyjnych w gub. wewnętrznych jest ścisłe notowanie w książce rejestracyjnej czasu przyjazdu żydów-kupców z obrębu osiadłości i ich subjektów do miejsc, położonych poza tym obrębem, oraz czasu ich wyjazdu; przy czym co do subjektów te same noty czynione są i na ich paszportach, z wymienieniem kupców, których pełnomocnictwem subiekci posiadają.

4) Książkę rejestracyjną wydaje się bezpłatnie, książka ta zaopatrzona być winna w należyty podpis i pieczęć; przy otrzymaniu nowej książki dawna zwraca się urzędowi policyjnemu, który ją wydał.

## Ze świata.

**Dary dla cesarza austriackiego.** Z Wiednia donoszą: Onegdaj przed południem przyjął cesarz na posłuchaniu w Schönbrunnie szefa biura prasowego w Abisynji, Karola Segwimera, który przyniósł odrębne pismo następcy tronu Abisynji, Lidji Jeassu, do cesarza i dary: młodego lwa, złotą tarczę i dwie kopie srebrne. Dobra podarunków dokonano według dawnego zwyczaju abisyńskiego: składano je zazwyczaj monarchom państw obcych na znak szczególnej czci.

Tarczę i kopie wykonali rzemieślnicy, pracujący w pałacu cesarskim w Addis Abeba.

**O spadku dla papieża.** Zmarły w Rzymie kardynał Tripepi cały swój majątek, wynoszący pół miliona lir, zapisał papieżowi Piusowi X. Przeciwno temu zapisowi krewni kardynała założyli protest i sprawa znalazła się w sądzie.

W tych dniach sąd cywilny włoski uznał w zasadzie ważność testamentu kardynała Tripepi, postawił jednak za warunek, aby Pius X sam osobiście stawiał się w sądzie i udowodnił swoje prawa dziedziczne.

Zdaje się jednak, że papież nie opuści swego „więzienia“, a tem samem sprawa jego może upaść.

## Z Cesarstwa.

**Δ Rokowania.** Ministerjum spraw zagranicznych rozpoczęło rokowania z rządem austriackim w sprawie wydania władzom rosyjskim aresztowanego w Krakowie na żądanie policji rosyjskiej Łonkiewicza, oskarżonego o roztrwonienie z funduszu petersburskiej gubernjalnej inspekcji więziennej sumy 23,630 rb.

Łonkiewicz pełnił obowiązki buchaltera i kasjera inspekcji.

**Δ Żołnierze - samobójcy.** Synod postanowił żołnierzy-samobójcom wyznania prawosławnego nie udzielać pogrzebów według obrządku prawosławnego.

## Wiadomości krajowe.

**+ Wybory do Rady Państwa.** W uniwersytecie warszawskim odbyły się wybory trzech wyborców, którzy wspólnie z wyborcami innych uniwersytetów i wyższych zakładów naukowych wybiorą członków Rady państwa od Akademji nauk i uniwersytetów. Wybrano profesorów Lubowicza, Trepicyna i Mitrofanowa.

## Mój kinematograf.

### Melpomana.

Poznałem ją w owych czasach, gdy bezdomna włóczyła się po ulicach tego bezdusznego miasta, napróżno kołacząc do drzwi bogatych sobków, zapatrzonych w bawelnę. Nie miała wielkich wamagań: za jaki taki dach nad głową obiecywała niebiańskie rozkosze...

Nie chciało jej — była w łachmanach, zbiedzona, z kijem tułaczym w ręce i łzą rzewną w oku.

Nikt nie przeczuwał w niej jasnej królowej: biedacy nie zwracali na nią uwagi, jako na im równą, bogactwo woleli rozkankanioną, wypierfumowaną i wyblichtrowaną kokotę o błyszczącym oku, szerczącą kult żydki w takt sprośnego kupletu... Woleli szantan.

Tak, tak, tak —  
w tem cały życia smak,  
w tem cały życia sens...

Stukot maszyn, brzęk złota i dźwięki „matchiche“ zagłuszyły zupełnie jęk błagalny nieszczęśliwej królowej... Została na bruku.

Poznałem ją natychmiast. Poznałem po białych królewskich dłoniach, po oczach bezdennie głębokich i niebiesznie dumnych w swym smutku.

Siedziała skulona pod płotem, zapatrzona w czerwone mury fabryczne, niby krwią zaskrzepłą okryte.

Strzępy królewskiego płaszcza tarzały się w błocie, różowe stopy, przywykłe stapać po jedwabnych kobiercach, ścisła bezlitośnie ramię koturnów, zdartych o bruk ulicy.

Na widok ten serce zamarło mi w piersi...

— Królowo! Ty — w takim stanie?... Gdzież są ci ludzie, co się w Towarzystwo złączyli, aby czuwać nad tobą i dbać o ciebie ślubowali?... zawołałem.

— Towarzystwo... tak-tak, — westchnęła królowa i jakoś beznadziejnie machnęła ręką w pół zdania...

Nie śmiałem o nic więcej pytać; w milczeniu złożyłem u jej stóp wszystko, co miałem... Nie wiele... wszystko, co miałem lepszego...

Minął czas jakiś, a w odmiecie tak zwanego życia zapomniałem o bezdomnej królowej, wyrokiem Helikonu skazanej na pobyt w Łodzi.

Po raz drugi ujrzałem ją już... na Konstancyńskiej. Miała wynięte mieszkanie, podobne raczej do wozowni, niż do królewskiego pałacu. Znalazła już opiekunów, bardziej sprytnych niż litościwych, którzy z taniego perkaliku i szychu sprawili jej coś nakształt szaty królewskiej i

pokazywali ją codziennie tłumom zebranym.

Obojętnie wychodziła przed tłum, coś mówiła, gestykulowała mechanicznie i kłaniała się, jak nakręcony automat.

Czasem ubierano ją w kuse spódniczki nawet i nawpół nago kazano wywijać oberka. Czyniła wszystko jakby w hipnozie, bez słowa skargi, bez protestu...

Tłum klaskał i rżał śmiechem, zamiast padać na twarz przed królową. A opiekunowie zacierałi ręce, zgarniając stopy talarów.

Kiedyś zająłem jej prosto w oczy: były tak samo smutne jak wówczas, gdy ją zobaczyłem w Łodzi po raz pierwszy. Uśmiechnęła się do mnie jak do starego przyjaciela.

— Chcesz pewnie wiedzieć, jak mi się powodzi?... Hm... opiekunom moim powodzi się bardzo dobrze...

Zrozumiałem. Wczoraj widziałem ją znów. Zmieniła się do niepoznania. Miała na sobie modny kostjum, kapeluszek z „paradyzami“, złote „lorgnon“ w ręce i na twarzy uśmiech zadowolenia.

Rozpromieniona zatrzymała mnie sama:

— Stary mój przyjacielu, cieszę się że cię spotykam... Jestem szczęśliwa i pragnę, by o tem wszyscy wiedzieli!

Po chwili wiedziałem już wszystko. Znalazła człowieka, który, jak sam powiada, radby jej nieba przychylić. Wybudował jej piękny pałacyk na Cegielnianej, sprawił szaty, bogate i nie żałuje złota...

Zbyteczne dodawać, że się ucieszył jej szczęściem i tylko nagle, gdy patrzył tak w jej błyszczące podniecone oczy, spostrzegłem, że coś w nich jakby zamilkło, coś jakby *duma* pierzchnęła wraz ze smutkiem...

Mogło mi się to zdawać tylko, a jednak przez chwilę zadrałem na myśl, czy królowa nie straci z czasem swej *królewskości* w tym nowym pałacu...

Milcząc uściskałem jej drobne białe dłonie i przez długą chwilę nie mogłem się odważyć... Wreszcie pochyliłem się i szepnąłem jej do ucha:

— Królowo! — Nie śmiem wyrzec, ale... to się skończy... ślubem?

— Otarz?... Sakrament?... uśmiechnęła się dziwnie królowa.

— Inaczej przecież być nie mógł! zawołałem drżąc ze wzruszenia —

Tak — tylko *ottars*, tylko *sakrament!*... Przecież królowa nie może być niczyją... *metresall!*...

— Przyjacielu stary, — nie unos się przedwcześnie... Zobaczymy!...

Z tym samym zagadkowym uśmiechem zmikła wśród tłumy.

Nie rychło przyszedłem do siebie a teraz wciąż słyszę jeszcze to „zobaczymy“...

Ha, — zobaczymy!...

Zycze ci szczęścia, dużo szczęścia, biedne dziecko królewskie, coś tyle lat przetrwało w poniewierce!

Oncle Tom.

## Przed wyborami.

### Zebranie przedwyborcze Niemców.

Wczoraj wieczorem w Białej sali hotelu Manteuffla odbyło się drugie zebranie przedwyborcze Niemców, z udziałem około 30 osób, wyłącznie niemal kupców, przemysłowców i wyższych urzędników biurowych.

Zebrani postanowili uzupełnić program niemieckiej partji konstytucyjno liberalnej, zalegalizowanej w 1907 roku i głosować za kandydatem tej partji, p. Gustawem Lehmanem.

Zmieniony program jest niemal dosłownem tłumaczeniem programu bałtyckiej partji konstytucyjno-liberalnej, do której należą przeważnie agrariusze bałtyccy; nieznaczne odstępstwa od tego programu polegają na użyciu kilku górnołotnych frazesów, mających nacechować program partyjny większą demokratycznością w stosunku do sfery robotniczej naszego miasta.

Na zebraniu postanowiono ostatecznie serwać wszelkie układy z stron-

niotwami polskich kandydatów i wyrażono nadzieję, że polacy „we własnym dobrze zrozumianym interesie“ i w imię nienarażania dotychczasowych pokojowych stosunków Niemców do Polaków na szwank poważny — będą głosować na Lehmana.

Nie przeszkodziło to jednak, zebranym uchwalić, by program partji ogłoszony został tylko w niemieckich pismach łódzkich.

Wskazano Niemcom niedokładności list wyborczych, w których figurują nazwiska zagran. poddanych, postanowiono poprawić i błędy te usunąć, by nie narażać list wyborców na unieważnienie. (h)

### W Piotrkowie.

Żydzi piotrkowscy wyborami prawie się nie interesują. Odbędzie się wprawdzie żydowskie zebranie przedwyborcze w przyszłym tygodniu, ale żydzi swoich kandydatów stawiać nie będą. Rosjanie wyborami nie interesują się zupełnie i podobno głosować wcale nie będą. Wogóle zainteresowanie wyborami jest bardzo małe.

### Zebranie w Resursie Kupieckiej.

W dniu wczorajszym w sali Resursy Kupieckiej w Warszawie wobec licznie zgromadzonych członków wszystkich stronnictw politycznych, opozycyjnie usposobionych względem dotychczasowej działalności przywódców Narodowej Demokracji, jak również w obecności bardzo licznych a krytycznie usposobionych słuchaczy, nienależących do żadnego stronnictwa — odbyła się pierwsza mowa kandydatka przypuszczalnego posła do IV Dumy z miasta Warszawy, Jana Kucharzewskiego.

Posiedzenie zagał redaktor Olchowicz, który zaproponował na przewodniczącego prof. Władysława Smoleńskiego.

Całe przemówienie Jana Kucharzewskiego cechowało wielkie poczucie odpowiedzialności nie tylko poselskiej, lecz przede wszystkim oratorskiej.

Co do udziału posła polskiego w działaniach ustawodawczych, p. Kucharzewski, wyraził pogląd, że udział ten powinien pozostawać w granicach prac, będących w ścisłym związku ze sprawami polskimi.

Rzecz przedstawia się zgoła inaczej, gdy w grę wchodzi ewolucja państwowości rosyjskiej, jak: utrwalenie zasad konstytucyjnych, zniesienie centralizmu, prawodawstwo robotnicze i t. p.

W tej części przemówienia, poświęconego taktyce posłów polskich, p. Kucharzewski poddał krytyce stanowisko Koła polskiego w kilku sprawach.

Nie zgadza się również p. Kucharzewski z propagowaniem idei, że „dążeniem naszym powinno być równe uprawnienie obywateli polskich z obywatelami rosyjskimi“, bo taki pogląd jest zejściem ze stanowiska prawnopublicznego, atomizowaniem narodu, proskowaniem go, rozprowadzeniem w wielkim żywiole.

Następnie mówca przeszedł do kwestji żydowskiej, rozumianej w czasach obecnych namiętnie i traktowanej wprost z rozdrażnieniem chorobliwym. Zamiast przeciwstawiać zwartej masie pracę, wysiłek, zamiast wzmacniać własną odporność, urządziła się „judenhęca“, wydaje się piśmka, podlegające namiętności, co uraga kulturze; szerzy się antysemityzm tani a wrzaskliwy. Działania te dążą chyba do jeszcze mocniejszego zespolenia żydów.

W „asymilację“ całych mas żydowskich p. Kucharzewski nie wierzy, nazywa ją utopją, a utopją owa datuje się jeszcze od czasów Wielopolskiego. Jedynie można i trzeba znaleźć „modus vivendi“, ale bez udziału obcego rozjemcy, bo taka medjacja obca zawsze nam krzywdę przynosiła.

Kandydat stronnictw zjednoczonych jest wyznawcą zasady równości obywatelskiej żydów w całym państwie, bo odpowiada ona zarówno tradycji naszej, jak naszemu dobrze zrozumiałemu interesowi.

W sprawie samorządu miejskiego w Królestwie konieczne są ograniczenia, gdyż w przeciwnym razie rząd większości miast przeszedłby w ręce żydów, miast, które nie mają

nie wspólnego z średniowiecznymi rzeczpospolitymi włoskimi, ale tworzą organiczną całość z całym krajem, pod względem kulturalnym i ekonomicznym.

Na zakończenie swojego, przeszło godzinę trwającego przemówienia, p. Kucharzewski oświadcza, że w Kole polskiem powinna obowiązywać zasada solidarności. Gdyby linja przekonań posła odbiegła od linii przekonań jego kolegów, pozostaje mu tylko jedno wyjście: „Złożenie mandatu“.

Przewodniczący prof. Smoleński, stawia zebrany wniosek zatwierdzenia kandydatury p. Jana Kucharzewskiego na posła m. Warszawy do czwartej Dumi.

Wniosek ten zebrani przyjmują jednogłośnie.

## Przedstawienia dla naszych Prenumeratorów.

Na 5-te z rzędu przedstawienie w tym sezonie dla prenumeratorów naszych, które odbędzie się w teatrze Popularnym

**w środę 9 października**

wybraliśmy tragi-farsę sławy pośmiertnej Magnussena w 4 aktach p. t.

## Wielki Nieboszczyk

Bilety, za okazaniem kwitu z opłaconej prenumeraty, nabywać można w administracji pisma naszego

Żądajcie zawsze wszędzie cykorji



**BOHNE'GO z „PODKOWĄ“**,  
otrzymanie paczki cykorji  
gwarantowanej czystości i najlepszego gatunku.

R. Bohne i Ska  
Włocławek.  
248—0—11

## Kronika.

**(c) Z magistratu.** Wczoraj w magistracie odbyło się posiedzenie przy udziale radnych miejskich, pp.: Z. Richtera i K. Eiserta, oraz budowniczych pp. Nebelskiego i Brostiego. Po sprawdzeniu kilku rachunków, dyskutowano nad projektem przebrukowania ul. Karolewskiej, przyczem wyjaśniono, że dlatego należy zamknąć ulicę, co jest niemożliwe wobec wielkiego na niej ruchu. Przystąpić do przebrukowania ul. będzie można dopiero wtedy, gdy sprawa przedłużenia ul. Milsza będzie już załatwiona ostatecznie. Ażeby tę sprawę przyspieszyć, postanowiono zwrócić się do piotrkowskiego rządu gubernjalnego z prośbą o przystanie zatwierdzonego już przez ministerjum kosztorysu przedłużenia ul. Milsza.

**(c) Z wystawy.** Wczoraj na posiedzeniu komitetu wykonawczego wystawy rzemieślniczo-przemysłowej, pod przewodnictwem wicedyrektora p. Niteckiego, w obecności 11 członków komitetu, po przejrzaniu ponownem artykułów od 217 do 240 włącznie, o wystawach (zbiór praw tom XI, część druga), stwierdzono jeszcze raz, że komitetowi pozostawia się zupełną swobodę do wydawania nagród.

Komitet przy pracach tych posiłkuje się orzeczeniem jury, zastosowując się ściśle do wspomnianych paragrafów przy rozbiórce reklamacji wystawców.

Postanowiono osoby zainteresowane zawiadomić listownie, o nowych ekspertyzach, o zmianie nagród i nieuwzględnienia protestów.

Po przejrzaniu jeszcze raz całego protokołu z tego posiedzenia, zostanie on ogłoszony w miejscowych pismach.

**(r) Z Tow. krajoznawczego.** Jutro w niedzielę dn. 6 b. m., odbędzie się zwiedzenie elektrowni łódzkiej.

Członkowie Tow., życzący sobie wziąć udział w tej wycieczce, proszeni są o zebranie się przy wejściu do elektrowni (Targowa 29) o g. 10 w. 15 rano

Osoby postronne nie mogą być wprowadzone.

**(h) Nad honorowy.** Do zarządu łódzkiego oddziału Tow. kultury polskiej, złożył p. Jan Piotrowski, dziennikarz, podanie o zwolnienie sądu honorowego w sprawie zatargu jego z red. Benedyktem Filipowiczem.

**(r) Dzień Pogotowia.** „Dzień kwiatka“ na Pogotowie ratunkowe przyniósł w drugim rewirze — ul. Główna, Emilji, Pusta i Księży Młyn — 935 rb. 28 kop. Panie dzielnicowe: Neumanowa, Blumenthalowa, Graulowa i Linke zebrały 260 rb. 50 kop., z puszek wyjęto 674 rb. 78 kopiejek.

**(r) Strajk.** Robotnicy tkalni mechanicznej Lipszyc, Szpiro i s-ka (Milsza nr. 55) przed dwoma tygodniami postawili fabrykantom żądania podwyższenia płacy o 20 proc. Dotychczas robotnik zarabiał w tej fabryce 5 — 6 rb. tygodniowo.

Termin odpowiedzi na żądania minął wczoraj, wobec czego robotnicy, nie powiadomieni o jakiegokolwiek decyzji fabrykantów, przerwali pracę we wszystkich oddziałach. Bez pracy zostało 70 osób.

**(c) Echo li wiści „Jedności“.** Już dwa lata minęło od czasu zamknięcia związku zawodowego robotników przemysłu włókiennego „Jedność“, a komisja likwidacyjna, która miała się zająć uregulowaniem spraw związku, nie dała dotychczas sprawozdania ze swych czynności. A członkowie zamkniętego związku „Jedność“ bardzo pragną wiedzieć, jak się ostatecznie przedstawiają interesy „Jedności“.

**(c) Z chrześcijańskiego Tow. dobroczynności.** Wczoraj po południu, pod przewodnictwem prezesa zarządu, pastora R. Gundlach, w lokalu przytułku dla starców i kalek przy ul. Dzielnej nr. 52, odbyło się posiedzenie członków zarządu chrześcijańskiego Tow. dobroczynności. Na posiedzeniu tem postanowiono zwołać ogólne roczne zebranie członków tej instytucji, w d. 17 b. m., a gdyby nie doszło do skutku, to w drugim terminie, d. 23 b. m.

Oprócz tego uchwalono utworzyć specjalną komisję dla Bałut, skąd coraz więcej ludzi zwraca się do Tow. z prośbą o pomoc. Zadaniem tej komisji będzie wyszukiwanie potrzebujących pomocy, udzielanie im wsparć i t. d.

**(s) Dla ewangelistów-polarów.** Jutro w niedzielę, 6 b. m., o godz. 11 i pół w południe, w kościele ewangelickim św. Trójcy, przy Nowym rynku, odbędzie się nabożeństwo w języku polskim.

**(h) o u s m i e l s k i.** Budowniczy miejski, p. Nebelski, przedstawił prezydentowi bardzo zajmujący projekt konkursu na najlepiej opracowany plan regulacyjny miasta.

**(r) Ze związków kelnerów.** Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie komisji w sprawie zniesienia napiwków i opracowania w zamian odpowiedniej formy płacy, nie ubliżającej godności kelnera-człowieka, następnie posiedzenie odbędzie się we wtorek 5 b. m. o godz. 4 po poł. w tymże samym lokalu.

**(r) Wyясnienia.** We wczorajszym „Now. Kur. Łódz.“ zamieściliśmy sprawozdanie sądowe ze sprawy o zatargu między p. H. Kletowskim, właścicielem kabaretu „Ermitage“, a przedstawicielem firmy B. Jankiewicz p. B. Fleisnerem.

Szczegóły genezy zatargu podane były nieścisłe i przedstawiają się jak następuje:

P. K. wystawił rzeczywiście za otrzymany towar weksli na sumę 900 rb. lecz nie panu F., a firmie B. Jankiewicz.

Następnie p. K. zwrócił pewien transport wina francuskiego, za co wzamian otrzymał inny gatunek towaru tej że samej wartości, który przyjął.

Część weksli na sumę czterysta kilkadziesiąt rubli p. K. w terminie wykupił, pozostałe jednak na sumę 400 rubli dopuścił do protestu.

W imieniu firmy p. F. uzyskał wyroki na pana L. i nałożył mu areszt.

**(r) Teatr „Casino“.** Dziśszego nowego program zawiera wspomniały dramat w 3 aktach p. t. „Krach Giełdowy“ w wykonaniu artystów „komedji francuskiej“ w Paryżu. Rolę głównej bohaterki w dramacie wykonała głośna i znakomita artystka, p. Napierkowska.

Trzęsę dramatu ilustruje nadzwyczaj realnie cały szereg nieudanych spekulacji i ogólny krach giełdowy. Ohwila, w której setki osób oblega bank z żądaniem zwrotu swoich wkładów, wreszcie włamanie się roz-wścieczonego tłumu skrzywdzonych do gabinetu bankiera Maksyma Vermont — wywierają wstrząsające wrażenie na widzu.

Na zakończenie bogatego programu wyborna komedja „Figiel aktora“—w wykonaniu Prensa, doskonałego komika i „Tygodnik“ Pathé, ilustrujący aktualności chwili bieżącej.

**(r) „The Bio-Express“.** Teatr „The Bio-Express“ (Zielona 2) nabył i demonstruje od dziś sensacyjny obraz p. t. „Krwawa dola“, dramat w 8 częściach osnuty na tle noweli Henryka Sienkiewicza z cyklu „Szkieł węglem“.

Obraz ten, trzymający w wysokim napięciu uwagę widza, odegrany został dla firmy krajowej przez najwybitniejsze siły dramatyczne warsz. teatrów rządowych. Jedną z głównych postaci odtwarza p. Antoni Bednarczyk, kierownik artystyczny nowego Teatru Polskiego przy ulicy Cegielnianej.

Reszta bieżącego programu w „The Bio-Expres“ jest niemniej ciekawa i obfita niezwykle.

### WYPADKI.

**(p) Napad.** Wczoraj o godz. 11 i pół wiecz. przy ul. Aleksandrowskiej około domu nr. 135, Paweł Lubczyński, 28-letni majster fabryczny został napadnięty przez nieznanego mu draba, który zadał mu siekierą ranę w prawą rękę.

Rannego opatrzyło Pogotowie.

**(p) U arany przez mieczek.** Wczorajszej nocy o godz. 3 na stacji towar. kolei kaliskiej 14-letni Stanisław Musiał usiłował zrzucić z wagonu kilka brył węgla, aby takowy sobie później przywłaszczyć. W czasie popełniania kradzieży poślizgnął się on i wpadł pod koła ruszającego wagonu, który zmiażdżył mu lewą nogę niżej kolana. Pogotowie odwiozło M. w stanie groźnym do szpitala Poznańskich.

**(p) Zamachy samobójcze.** Wczoraj rano o godz. 7 i pół na rogu Dworskiej i Młynarskiej 18-letnia robotnica Zofja Kowalik usiłowała pozabawić się życia przez otrucie karbolem. Pogotowie odwiozło młodą desperatkę w stanie groźnym do szpitala Poznańskich.

Wczoraj w południe przy ul. Zakątnej nr. 13 Szymon Czech 54-letni właściciel domu usiłował otruci się karbolem. W stanie groźnym odwieziono go szpitala Czerwonego Krzyża.

Wczoraj około 1 po południu przy ul. Marysińskiej nr. 5 26-letni Stefan Stępniewski, robotnik od dłuższego czasu pozbawiony pracy, nie mogąc dłużej borykać się z nędzą, usiłował otruci się lyzolem. Pogotowie usunęło niebezpieczeństwo.

### ZAMIEJSCOWA

**(x) Wybory w Zgierz.** Czynności przedwyborcze w magistracie zgierskim dobiegają końca. Wczoraj ukończono pisanie kartek wyborczych, a dziś rozpoczęto rozsyłanie ich prawyborcom.

Ogólna liczba osób wniesionych na listę wyborcze, m. Zgierza wynosi 914, w tej liczbie osób opłacających podatek mieszkaniowy 350 i z cenzusu mieszkaniowego...

**(s) Z Kola** donosi nasz korespondent: w poniedziałek o godz. 9 i pół wieczorem wyniki pożar w piarni Dawida Wintera i sp. Straty wynoszą około 10,000 rb.

Przerwana komunikacja samochodowa między Kolem i Kaliszem i Kolem a Kutnem, na skutek poczynionych do ministerjum starań zostanie przywrócona. Za warunek postawiono jedynie aby waga samochodu wraz z pasażerami nie przewyższała 400 pudów.

— Wkrótce Koło posiadać będzie własną sieć telefoniczną. Istnieje zamiar połączenia Koła telefonem z Kaliszem i Kutnem.

## Ze sceny i estrady.

### Teatr Popularny.

Z kancelarii teatru komunikują nam:

Dziś, w sobotę po poł. po cenach najniższych „Miljonerzy“; wieczorem zaś po raz pierwszy sztuka historyczna z XVII wieku Majeranowskiego p. t. „Domy polskie“, w 6 aktach, do której dyrekcja przygotowała piękną stylową wystawę w kostjumach i dekoracjach.

Jutro, w niedzielę po poł. o g. 3 wyborna komedja w 4 aktach „Wielki nieboszczyk“; wieczorem po raz drugi „Domy polskie“ w 6 aktach.

We wtorek, po raz pierwszy H. Sudermana „Honor“.

### Teatr „Ruchomy“.

Teatr artystyczny Gajdeburowa i Skarskiej, który od poniedziałku począwszy, daje w teatrze Wielkim cztery przedstawienia gościnne, budzi w szerokich kołach wielkie zainteresowanie.

Na repertuar złożą się kolejno: „Hedda Gabler“—Ibsena, „Samotni“—Hauptmana, „Candida“—Schawa oraz „Geografja i Miłość“—Björnsona.

Zasłużona sława „Teatru Ruchomego“ jak się okazuje, nie jest obcą łodzianom, bo już na pierwszą wieść o przybyciu jego do Łodzi, kasa teatru Wielkiego znalazła się w obleżeniu.

Wobec tego każdy, kto chciałby skorzystać z tak rzadkiej okazji zobaczenia arcydzieł scenicznych w mistrzowskim wykonaniu, musi pospieszyć się z nabyciem biletów.

### Koncert Leny Kantorowicz.

Dziś, w sali Koncertowej przy ul. Dzielnej, jedyny występ niepospolicie utalentowanej skrzypaczki Leny Kantorowicz ze współudziałem znanego w Łodzi pjanisty Sandora Vasa.

## Kronika sądowa.

### Nie każda współwłasność ulega podziałowi.

Józef i Kunegunda J., właściciele placu, mającego 27 łokci szerokości i 107 łokci długości, zbudowali na nim dom frontowy, oficynę poprzeczną, poczem na mocy czterech mniej więcej jednobrzmiących aktów, sporządzonych jednocześnie, sprzedali swoim czworgu dzieciom cztery równe części nieruchomości, a mianowicie: synowi Stanisławowi dom frontowy, córce Bronisławie oficynę boczną, synowi Michałowi prawą połowę oficyny poprzecznej, a synowi Józefowi lewą połowę tejże oficyny, oraz każdemu z nich po 90 łokci placu, przylegającego do odstąpionego budynku. Pozostała część placu, stanowiąca niewielkie podwórze wraz ze znajdującymi się na niem studnią i drobnymi zabudowaniami gospodarskimi sprzedawcy odstąpili wszystkim nabywcom na wspólną własność z prawem wspólnego wjazdu i wyjazdu, wejścia i wyjścia przez bramę, sieni i podwórze, wspólnego korzystania ze studni i z drobnych zabudowań, oraz obowiązkiem równego udziału w płaceniu należnych z tej części podatków.

Po kilkunastu latach dwoje z nabywców, Bronisława i Stanisław sprzedali swoje części z wszystkimi prawami Teofilowi P., który opierając się na art. 815 kod. cyw. wystąpił do sądu okręgowego w Piotrkowie, żądając sprzedania w drodze licytacji całej nieruchomości, jako nie dającej się podzielić w naturze.

Pozwani, właściciele dwóch pozostałych części, bronili się tem, że budynki z przyległymi kawałkami placu są oddawna podzielone, podwórze zaś z wszystkimi, co się na niem znajduje, nie stanowi samodzielnej całości i jest tak integralną częścią całej nieruchomości, że nie może być sprzedane osobno.

Zbadany przez sąd ekspert orzekł, że podwórze nie może być podzielone w naturze na części, gdyż jest zbyt małe, sprzedanie go zaś osobno od budynków mieszkalnych, pozabawiliby te budynki wszelkiej wartości.

Sąd okręgowy w Piotrkowie decyzyją z dnia 14 października 1911 r. nakazał sprzedaż w drodze licytacji wspólnego podwórza z drobnymi zabudowaniami gospodarskimi, wychodząc z założenia, że art. 815 kod. cyw. nie zna wyjątków, każda więc wspólna własność ulega podziałowi — na żądanie jednego z współwłaścicieli.

Zadanie sprzedania całej pierwotnej nieruchomości sąd oddalił.

Od tej decyzji pozwani odwołali się do izby sądowej, która decyzje sądu okręgowego uchyliła i żądanie Teofila P. w całości oddaliła.

(b)

**Sprawa Macocha i innych.**

Sprawę Damazego Macocha i in. rozważać będzie warszawska izba sądowa w d. 19 listopada r. b.

Sprawę sędzić będzie pierwszy departament karny warszawskiej izby sądowej na sesji wyjazdowej w Piotrkowie.

Kursuje pogłoska, że bułgarzy przeszli już granicę turecką.

KONSTANTYNOPOL, 4 października. W Stambule odbywają się olbrzymie wiece, na których zapadają uchwały, żeby walczyć do ostatniej kropli krwi.

**Przerwanie komunikacji.**

MITROWICA, 4 października. — Komunikacja z Ipekiem przerwana. Kilka tysięcy albańczyków zebrało się we wsiach Istanicze i Stonie, grożąc napadem na Ipek, jeżeli nie rozdadzą im broni.

**Głosy prasy.**

WIEDEN, 4 października. — Gazety oceniają położenie spokojnie, ale z niedowierzaniem do Rosji. „Neue Freie Presse” zapytuje, dlaczego Serbia i Czarnogóra nie demobilizują się, jeżeli Rosja szczerze chce pokoju?

„Zeit” pisze, jeżeli zwycięzca działalność polityczna Sazonowa nie jest dostatecznym dowodem, jak również i przygotowania wojenne Rosji, to należy przypomnieć sobie, w jaki sposób urzeczywistnił się związek bałkański.

Polityka Austrii weszłaby na drogę niebezpieczną, gdyby kierowała się zaufaniem do Rosji urzędowej i do jej miłości pokoju. Gazeta przytacza głos oficera sztabu generalnego o rosyjskiej mobilizacji próbnej.

Na dowodzenie, że mobilizacja nie jest połączona z powołaniem koni, oficer odpowiada, że zachodniorosyjskie okręgi wojskowe mają i bez tego wysoką liczbę pokojową koni.

Gaz. „Reichspost” przypominając Muerzstęg, uprzedza monarchję, żeby w przededniu wojny nie pozwoliła związać się węzłami papierowymi i miała się na baczności.

**Telegramy.**

(Tel. Ag. Pet.)

**Drobny kredyt.**

PETERSBURG 4 (10) — Senat rządzący wyjaśnił, że osoby, będące na stanowiskach w instytucjach drobnego kredytu, pociągane są do odpowiedzialności za przestępstwa służbowe w porządku urzędowym tylko w tym przypadku, jeżeli w ustawie danej instytucji ustanowiony jest urzędowy porządek pociągania do odpowiedzialności.

**Studja kolejowe.**

PETERSBURG, 4 (10) — Ministerjum komunikacji postanowiło przeprowadzić studja nad linią kolejową od Mohyłowa do Poniewieża z odnogą do Dynaburga.

**Prezes ministrów na Kaukazie.**

KISLOWODSK, 4 (10) — Prezes ministrów, sekretarz stanu, Kokowcew wyjechał do Soszy.

**Pośrednictwo Papieża.**

BARCELONA, 4 (10) — Papież zaproponował kolejarzom pośrednictwo swoje, w celu załatwienia strajku. Kolejarze postanowili poradzić się

nad tą propozycją na zebraniu specjalnym.

**Zaprzeczenie.**

KONSTANTYNOPOL, 5 (10) — Zaprzeczają jakoby bułgarzy przeszli granicę turecką.

**Różne wiadomości.**

**— Propaganda w wojsku.**

Synod otrzymał od jednego z popów doniesienie, że w oddziałach wojskowych wre propaganda sekciarstwa. Żołnierze, zarażeni duchem sekciarstwa, po powrocie do domu szerzą nowinki wśród swoich krewnych i znajomych.

W tych dniach odbyła się specjalna narada, poświęcona tej sprawie. Na naradzie, postanowiono utworzyć nowe posady duchownych przy oddziałach wojskowych, kwatrujących na kresach. Zdaniem bawiem Synodu, sekciarstwo Rosję zaraża, idąc od inorodców.

**Odpowiedzi Redakcji.**

**P. Dąbrowiczowi.** Czekamy jutro w redakcji o 8 pp.

**ODEON**

Od Soboty 5-go do Wtorku 8-go Października.

Wybitny program!

Polowanie na renifery. z natury.

Darmo i za pieniądze komedya

TYGODNIK ILLUSTROWANY

wypadki ostatniej doby.

**MIŁOŚĆ SEZONOWA**

Dramat współczesny w 3 ak. w wyk. najlepszych art. sc. włoskich. Główne role wykonał słynny LIDJA ROBERTI, MARJA GAUDINI I ALBERTO KAPOZZI.

**Lekarz-dentysta**

**A. CENŻAR**

powrócił.

Piotrkowska 50. telef. 27-37. 2828-5-1

**Sanatorium D-ra Solmana**

Warszawa, ALEJA SZUCHA Nr. 9 Chirurgia CHOROBY KOBIET, Pobyt i opatrunki od 3 do 7 rb. dzień

Ambulatorjum od 12-ej do 1-ej popoł. Prom. Roentgena.

**SZCZURY**

i myszy tępi szybko i pewnie pasta przygotowana w aptece A. Zalewskiego w m. Rawie. gub. Piotrkowska. Cena funta 1 rb. 20 kop. z przesyłką 1 rb. 36 kop. Próbne małe pudełka są do nabycia w aptekach i składach aptecznych. 1817-24

**Wojna na Bałkanach.**

Dotychczas faktem jest stwierdzonym, że państwa bałkańskie nie wręczyły zapowiadanego ultimatum, prztem — co jest rzeczą na razie uspokajającą — ów dokument polityczny, jak utrzymują, ma mieć charakter raczej „memorandum”, niż ultimatum.

Mimo to, Turcja kategorycznie oświadczyła, iż stanowczo nie zgodzi się na autonomję Macedonii.

Już od onegdaj wstrzymano ruch osobowy na kolejach łączących Saloniki z Europą.

Pociągi kursują tylko do Adrianopola i pozostają wyłącznie do dyspozycji wojsk.

Przygotowania wojenne Turcji są w pełnym biegu. Tureckie siły zbrojne podzielono na dwie armje, których dowódcami będą generał Ali-Sadir i Abdul-Badir.

W Macedonji Turcja skoncentrowała 200,000 wojska.

Przygotowania wojenne w Bułgarii prowadzone są w dalszym ciągu bardzo energicznie. Mobilizacja postępuje bardzo szybko. Niema żadnej nadziei, aby się udało utrzymać pokój, a to wobec nacisku rozentuzjarmowanej ludności. Z wielkiem zaciekawieniem oczekiwane są dzisiejsze uchwały sobrania, które będzie miało głos rozstrzygający.

Kilka tysięcy studentów manifestowało w Sofji onegdaj wieczorem przed konsulatem państw bałkańskich oraz państw trójporozumienia i przed gmachem ministerjum wojny.

Z Berlina donoszą, że dobrze poinformowane koła tamtejsze zapewniają, że dokonana przez Rumunję częściowa mobilizacja ma na celu tylko wywarcie nacisku na państwa bałkańskie, ażeby wstrzymały się od wojny.

Natomiast w Konstantynopolu otrzymano wiadomość, że w pobliżu Timrocza bułgarzy napadli na blokhaus turecki, lecz zostali odparci; w pobliżu zaś Nowego Bazaru serbowie zaatakowali wojska tureckie, ale ich odrzucono.

**Koleje wobec wojny.**

Koleje w Królestwie Polskiem otrzymały zawiadomienie, że koleje serbskie i bułgarskie wstrzymały przyjmowanie wszystkich ładunków z Austrii, prócz artykułów żywnościowych i pośpiesznych.

Wobec tego koleje austriackie a za nimi i warsz.-wied. nie przyjmują ładunków wagonowych w komunikacji zwykłej, adresowanych do Bułgarii i Serbji, będące zaś już w drodze zostały zatrzymane do dyspozycji właściweli ładunków.

**Ultimatum.**

WIEDEN: 5 października. (Tel. wł.) Ultimatum dotychczas nie zostało doręczone W. Porcie. Termin wręczenia odłożono na razie do jutra.

Dyplomacja europejska wpłynęła, jak mówią, na to, aby nota nie nosiła ścisłego charakteru ultimatum.

**Turcja w pogotowiu.**

KONSTANTYNOPOL, 4 października. (Tel. wł.) — Wczoraj minister wojny odbył dłuższą naradę z dowódcami wojsk. Napływ ochotników jest bardzo znaczny.

Przed peselstwem greckiem tłum urządził demonstrację.

W portach pośpiesznie zakładane są miny podwodne.

**W Grecji.**

ATENY, 4 października. (Tel. wł.) Poseł turecki wrócił do Konstantynopola.

Ludność objawia wielki zapał wojenny; napływ ochotników coraz liczniejszy.

**Bułgaria wkracza do Turcji.**

BERLIN, 4 października. Tel. wł. W kołach finansowych otrzymano wiadomość, że oddział bułgarów przekroczył granicę turecką. Oddziałem dowodzi Mustafa.

**Sytuacja ogólna.**

BERLIN, 4 października. Na giełdzie ogłoszono, że do odwołania przyjmowane będą do Turcji telegramy tylko niecyfrowane w językach tureckim i europejskich.

ODESA, 4 października. Konsulat grecki otrzymał od swojego rządu polecenie, żeby zatrzymał w Odesie statki greckie w obawie przed sabraaniem ich na wodach tureckich.

W związku ze stanem rzeczy na Bałkanach, frachty morskie poszły w górę i premjum ubezpieczeniowe podniosło się o trzy czwarte proc.

Do Wasny wypłynął krażownik bułgarski „Nadzieja” z oficerami rezerwy, lekarstwami i środkami opatrunkowymi.

**Wojna nieunikniona.**

KONSTANTYNOPOL, 4 października. Wojna widocznie jest nieunikniona. Turcja nie chce dopuścić do jakiegokolwiek wzmieszania i odrzuca wszelkie układy co do reform, które mogłyby ją skrepować, odrzuca wszelką naradę, mogącą zaprowadzić owe reformy, a wszystko to jako skutek wystąpienia państw bałkańskich. —

**Inżynier B. Puszcina**

**BUDOWNICZY** i technik ubezpieczeń. Wykonawca wszelkie projekty plany sporządzenia i szacunki budowl. i prowadzi dozór budowlany tak w Łodzi jak i w innych miejscowościach. Biuro w Łodzi — Konstantynowska 47 w Warszawie — Nowomiejska 9 1060-5-1

**Aksznerka masażystka**

z dyplomem Cesarskiej Akademji medycznej w Petersburgu, praktykująca 20 lat przyjmuje: masaż, porody wnosy zamówienia, na siłobó, podskórną masażkiwanie, wdziała pomaż sekretaryek, dykrecja napawaiona. Niezależnym następcstw. Andrzejka M. 30 m. 18 od 12-5. Listy w językach: rosyjskim, polskim i niemieckim.

**A. Surowiecki**

Wzrost 185 cm. 50 kg. A. **Załad Gmnastyozny** Gmnastyka dla pań, panów i dzieci. Zapisy przyjmuje od 5 do 7-cj. 2784-6

**Pończochy i skarpetki**

POLSKA pracownia wyrabów pończoch i skarpetek. **JULII MACHER.** Nawrot 4.

**Budowniczy St. Matysek.**

Pańska 46. Sporządza plany budowlano-epil-cyjne, na budynki mieszkalne, fabryczne i gospodarstwa, prowadzi dozór techniczny w Łodzi i okolicach, a także sporządza kosztorysy według Uprawnaró Porozumienia dla instytucji rządowych. 2447-8

NIEZWYKLE WYKWINTNE  
T<sup>ms</sup> „LAFERME” 10SZT.-10KOP. **Raut** PAPIEROSY

# Szkoła Przygotowawcza

JADWIGI ZAWADZKIEJ

Spacerowa № 17, (Dom W-nego Scheiblera).

Przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 7 gruntownie przyspasabia do szkoły średniej.

Na pokazie pracy kobiet, polskiej w Pradze Czeskiej szkoła zyskała ogólne uznanie, jako „systematyczne przeście od ogrodnika dziecięcego do szkoły średniej”.  
Przy szkole wzorowo urządzone Zakład freblowski dla dzieci od lat 4-6. Przy zakładzie ogród.  
Informacje, zapisy—codziennie od 10—1 i od 3—6-ej po poł. Lekcje 5 września

Sanatorium parkowe  
Bytom G/S  
Beuthen G/S

dla chorób chron.  
wewnętrznych, spec.  
dla chor. nerwów,  
serca, zwąpn. żył,  
odżywianie, odzysk. od alkoholu i.t.d.  
Dr. Hayn, lekarz chor. nerw.

W. Rygańska

Nareszcie Łódź doczekała się dobrej pasty do czyszczenia obuwia pod nazwą

## „SALVIN”

spróbujcie raz jeden, a zarzucicie wszystkie inne. r2821—8—1  
Sprzedaż we wszystkich składach aptecznych i magazynach obuwia.

Nagrodzony złotym medalem w r. 1910.

Zachodnia 26.

Zachodnia 26.

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że otworzyłem przy ul. ZACHODNIEJ № 26.

## Modną szkołę tańców

urządzoną z wielkim komfortem według ostatnich wymagań higieny z wentylacją i efektywnym elektrycznym oświetleniem, w której rozpoczynam

### Lekcje tańców

przy zastosowaniu najnowszej udoskonalonej metody. Lekcje teoretyczne i praktyczne. Gwarantuję osobom mało uzdolnionym, że po 12-tu lekcjach dojdą do znakomych rezultatów, nabiorą zgrabnych i eleganckich ruchów. Informacji udziela i zapisy przyjmuje się codziennie od godz. 7—11 wiecz.

Sz. Załoman, dyplomowany nauczyciel tańców.  
P. S. Kurs tańców rozpocznie się w tych dniach. r2741—8—1

## Natychmiast potrzebni są wszędzie

agenci - współpracownicy

bez ponoszenia kosztów i ryzyka na stałą pensję i procenty  
Szczegółowe informacje wysyła się bezpłatnie. Irkuck. Kantor gazety „Sybirskij torgowo-promyslowyj i Wiestnik” Pocztańska № 14. 530—0

W najlepszej i najspokojniejszej części miasta Zitta położona

## Pańska Willa

z pięknie urządzonego ogrodem, zawierająca 14 pokoiów, kuchnia, ze wszystkimi wygodami, kąpiel, duże strychowem i piwnicznymi pomieszczeniami i t. p. jest natychmiast do sprzedania w cenie wartości. Bliższe wiadomości udziela ARCHITEKT HEINR. ZIEGER, ZITTAU i Sa. (Niemcy) 1804—0

## Lecznica chorób oczu, ze stałymi łódkami

**Dra B. Donchina,**

OKULISTY

ul. PIOTRKOWSKA № 69. :: :: Telefon 28-39.  
Godz. przyjęć w ambulatorium od 10—12 i od 4—7 pp.  
Przyjmuje się chorych na stałe.

Specjalista chorób wenerycznych,  
skórnych i dróg moczowych

**D-R S. KANTOR,**

Piotrkowska № 14, róg Ewangelickiej  
Telefon 19-41.

Gabinet Roentgenowski (Prześwietlenie i fotografowanie wnętrza ciała promieniami Röntgena), Światłolecznicy (choroby skóry i włosów) i Laboratorium lekarsko-kosmetyczne. Badanie krwi na Syfilis i leczenie Salvarsanem (Ehrlich-Hata 606.) Gabinet elektroterapeutyczny (Masaż wibracyjny i pneumatyczny podług prof. Zabłudowskiego — niemoc piciowa). Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. Dla pań osobna poczekalnia. r2521—0—1

## Thiotymina

Aptekarza J. Kumbet

(w Noworadomsku, gub. Piotrkowska)  
Zatw. przez Urząd Lekar. Petersb. za № 6816.

Zalecany przez pp. Lekarzy z niezawodnym skutkiem jako środek znakomity w przypadkach chorób dróg oddechowych jak: katar krtań, katar oskrzeli, katar płuc, kaszel. Pobudza łaknienie, wzmacnia organy trawienia, a tem samem przyczynia się do ogólnego polepszenia stanu chorego. Sposób użycia przy każdym flaconie. Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 52

Zatwierdzone przez okrąg naukowy

**KURSY** przygotowawcze  
dod. kierunkiem byłego nauczyciela gimnazjum na świadectwa:

nauczycielskie, ucznia aptekarskiego na rangę, ulgę wojskową, z 4 klas i t. p. do gimnazjum, szkoły przemysłowej i handlowej.

Mikołajewska 22 m. 9  
lewa oficyna II piętro od 7 do 10 wieczorem.

W sobotę dn. 12 października 1912 odbędzie się w sali przy ul. Południowej № 36.

## Wielki bal tkaczy.

Początek, tańce, orkiestra. Bufet na miejscu. 3056—1—1



Złoty medal, Londyn 1893

Główny skład u p. F. Jürgensa

Moskwa.

Biuro

## Adresowe

do wynajęcia lokali  
**Szkolna 23**

posiada adresy wszelkich lokali.

Nowo utworzony zakład freblowski

dla dzieci od 4 do 8 lat

**Łwy Dudowskiej**

Ługa 31.

W pięknym lokalu pełnym światła i świeżego powietrza. Słojd, gimnastyka rytmiczna, śpiew, tańce. Nad rozwojem fizycznym czuwa lekarz specjalista. r2760—4

## Ze świerzby

Kto się chce wyleczyć, niech kupi w aptece lub składzie aptecznym **Mydło od świerzby**

aptekarza ED. LIPINSKIEGO, cena kop. 50, a przy zadawnionej chorobie niech kupi

**Krem od świerzby**

aptekarza Ed. Lipińskiego, cena kop. 75. **APTEKA ED. LIPINSKIEGO, WARSZAWA, MOKOTÓW** wysyła mydło i krem za nadesłaniem rb. 1 kop. 25. r2781—12

Jeden z większych browarów krajowych poszukuje na obeznanego z prowadzeniem składu. Kaucja wymagana. Oferty nadsyłać do Biura Ogł. L. i E. METZL i S-ka Piotrkowska № 102 sub. „A. T.” 2818—2

Warsz. Akc. Tow. Pożyczkowe.

## Lombard

Oddział I ul. Zachodnia № 31  
Oddział II ul. Pasat Mayora № 11  
zawiadamia, że w miejscowej sali licytacyjnej przy ul. Zachodniej № 31 w dniu 6 listopada (24 Października) 1912 r. i dni następujących odbędzie się licytacja

### LICYTACJA

na sprzedaż zastawów (z obywateli od działo) we właściwym czasie nie przedłużonych. Podczas trwania licytacji prologata zastawów, na sprzedaż wystawionych, miejsca mieć w siedzibie Wykazu NNN zastawów, podlegających sprzedaży, będzie ogłoszony w gazecie „Rozwój”



WYSTREŻE SIĘ NAŚLAD. SPRZED WSZĘDZIE  
FABR. W PETERSBURGU CHERKESKAJA 2

## Lekarz-weterynarji Szymon Wolman

Piotrkowska 145. Tel. 29-00  
Od 8—10 rano — 2—4 p. p. Dla niezamożnych od 10—12 p. p. Łutomska 21 (Bałuty) 2208—0—0

## Doktor Sonenberg

wyjechał. 3043—3

## Dr. Jakób Fryde

Cegielniana № 4.  
Akuszer i ginekolog  
powrócił i przyjmuje od 9<sup>1/2</sup> do 11 i od 4—6 pp. Tel. 8-42 2815—4—1

## Dr. L. Prybulski

POEUDNIOWA № 2.  
Telefon 18-59  
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej. Leczenie syphilisu Salvarsanem „Erich-Hata 606 i 914” wśródzynie. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym. Przyjmuje: chorych od 8—1 rano i od 4—6 po poł., panie od 5—6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia.

## Dr. med. W. KOTZIN

ul. Piotrkowska № 71.  
Choroby serca i płuc  
przyjmuje od 10—11 po poł. od 4—6 Telefonu nr. 21-19.

## Dr. med. Z. Golc

choroby skórne i wener.  
ul. Mikołajewska № 18  
Telefonu № 2060.  
Godz. przyjęć od 9 do 12 od 4 po do 7 i pół w., w Niedziele święta od do 12 i pół. 376 0

## Dr. Z. Osiecki

Piotrkowska 271.  
Choroby wewnętrzne i dzieci  
przyjmuje 9—11 i 5<sup>1/2</sup>—7 w.

## Łódź Reprezentanta

Gabinet Lecznica  
Cegielniana 52. | Zgierska 54.

Lekarz-Dentysta

## H. Kapotta

Gabinet Lecznica  
Cegielniana 52. | Zgierska 54.

## Dr. St. Gutentag

powrócił  
Cegielniana № 40 tel. 12-17 2980—4

## Dr. E. Szyldkret

Akuszerya i choroby kobiece  
Zachodnia 36 m. 7 telef. 19-51  
także wejści z Piotrkowskiej 3 (Hotel Polski)  
Godz. przyj. 10<sup>1/2</sup>—12 rano 4<sup>1/2</sup> 4—7

Doktor 2579—10

## A. Poznański

Choroby uszu, nosa, gardła i wewnętrzne  
ul. Przejazd № 6, Telef. 22-96.  
Przyjmuje od 9—10 rano i od 5 i pół do 7 po poł. 2766—10—1

Dentysta

## Berta Ab

powróciła  
mieszka obecnie  
Piotrkowska 109  
dawniej ZAWADZKA № 8  
Godziny przyjęć od 10—1 i od 4—7 w.

Specjalista chorób skóry wener. rycznych i niemocy płciowej

## Dr. Lewkowicz

powrócił.  
Przy syphilisie stosowanie prep. „606 i 914”. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.  
Konstantynowska 12.  
od 9—1 i od 6—8, dla pań od 5—6 w niedziele od 9 do 12. 2701—0

## Dr. Leyberg

powrócił  
Weneryczne, płciowe i skóry od 10—1, 6—8. Niedziele i święta od 8—1.  
Dla Pań—5, poczekalnia od dzielnia.  
Krótka 5, tel. 26-50.

## Dr. L. Klaczkin

Konstantynowska 11.  
Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.  
Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz. dla pań od 4—5 po południu. 713—0

Dr. Eugenia

## Kerer-Gerszuni

Choroby kobiece.  
Piotrkowska № 121 Telef. 18-07  
przyjmuje od 3 do 6 po p. W niedziele od godziny 9 do 12 rano.

## Dr. REJT

Srednia 5.

Sp.: Choroby skórne, weneryczne, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem „ERLICH-HATA 606” wśródzynie. Leczenie elektrycznością (elektroizem) i masażem wibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia. 8—0  
Godziny przyjęć: od 8—1 rano i od 4—6 wiecz. W niedziele i święta 9—2 po p.

## Polacy w Ameryce.

Pierwotna emigracja do Ameryki była ściśle polityczna. Oczywiście inny był materiał wychodźcy aniżeli w późniejszej emigracji zarobkowej.

I długo jeszcze potem, kiedy już ustąpiła emigracja polityczna, ludzie tego okresu nadawali kierunek duchowy sprawom emigracji amerykańskiej.

Po epoce bohaterskiej, w której udział wzięli polscy żołnierze w walce o niepodległość Ameryki Północnej, uczczeni dziś licznymi pomnikami w najrozmaitszych miejscowościach Stanów, przyszła druga fala emigracji politycznej złożona z wychodźców politycznych po roku 1831, 1846, 1848, 1863 i 1874. Pod koniec tego okresu przybywali wychodźcy polityczni i wychodźcy z powodu prześladowania religijnego. Większą część stanowili wychodźcy z ziem polskich pod panowaniem pruskim z powodu prześladowania religijnego, po uchwałach majowych, po kultur-kampfie Bismarcka. Później dopiero przyszło wychodźstwo dobrowolne zarobkowe i to naprzód z pod berła pruskiego a potem dopiero z Królestwa polskiego i obecnie najliczniejsze wychodźstwo polskie z Galicji zachodniej. Ta ostatnia kategoria składa się prawie wyłącznie z włościan. Od czasu gdy w Wielkopolsce, w Prusach Zachodnich kółka rolnicze włościańskie, stały się szkołą lepszego gospodarstwa, gdy kasy zaliczkowe walczyły z lichwą, zaczęło się wychodźstwo z polskich ziem pod panowaniem pruskim zmniejszać.

Prof. Tomasz Siemiradzki, cześci-

godny dyrektor Z. N. P. i redaktor najpierwszego polskiego organu w Chicago pisze o tem, czem jest dziś wychodźstwo.

Jest więc rzeczą nadaremna zastanawiać się, czy wychodźstwo obecne polskie do Ameryki jest rzeczą dobrą czy złą, czy jest zjawiskiem pożądanym, czy szkodliwym. Jest ono zjawiskiem, którem rządzią prawa ekonomiczne w łączności z wyjątkowym naszym położeniem. Jako takie zjawisko wymyka się z pod wpływu jednostek, a nawet z pod wpływu społeczeństwa. Należy je uznać za fakt i jako taki traktować. Prof. Siemiradzki uważa za mrzonkę wszelkie nawoływanie do takiego skupienia w Ameryce, aby tam można było utworzyć własny polski Stan, czy jakąś nową Polskę terytorjalną. Wychodźstwo zawsze było i jest, a prawdopodobnie i będzie zjawiskiem żywiołowym, samodzielnym, podlegającym swym własnym prawom, które się nikomu nie da sztucznie kierować.

Co przynosi z sobą przeciętny polak do Ameryki?

Przybywa on tu po to, po co przybywa Anglik, Irlandczyk, Niemiec, Skandynawczyk, Włoch, Żyd lub każdy inny — po pracę, za którą mu tam lepiej płać niż w Europie. Lecz przybywają tam w zamiarze, jak się to zwykle mówi, „poprawy swego bytu”, polak przynosi z sobą na grunt amerykański dwa czynniki własne, odrębne od innych: polską duszę i polski charakter, zaprawione kipiącym w jego organizmie duchowym fermentem politycznym.

Dusza Polaka jest jednaka w nas wszystkich. Bogiem jej nie jest pieniądz, chociaż i ona groszem nie gar-

dzi. Popędy duchowe Polaka są całkiem inne od tych, które znajdują tam na miejscu pośród kultury anglosaskiej. Inne potrzeby życia duchowego i umysłowego. Gdy przeciętny Amerykanin patrzy na służbę publiczną jako na środek zubożenia się. Polak odczuwa przyjemność w służeniu całemu narodowi, lub jego cząstce, zamiast służenia jednostce dla chleba. Polak wnosi w społeczeństwo amerykańskie swój idealizm. Różnie się on ujawnia.

U jednych przybiera postać szczerzej religijności, tak jaskrawo odbijającej od obłudy amerykańskiej i od fanatyzmu sekciarskiego. U drugich ten idealizm objawia się w potrzebie służenia jakiejś sprawie. Inni na stanowiskach społecznych, publicznych z wyboru pracują uczciwie, nie maczając palców w groszu publicznym Louis van Norman zwrócił na to uwagę, że nie było jeszcze wypadku, żeby Polak urzędnik miał zatarg z prawem kryminalnem.

Tu idealizm Polaka stoi na straży jego uczciwości w pełnieniu służby publicznej. Polak przyzwyczaił się służyć narodowi, krajowi nie tylko darmo, lecz jeszcze płaci za zaszczyt służenia — majątkiem, zdrowiem, wolnością... życiem...

Jest więc rzeczą naturalną, że to przyzwyczajenie, przechodzące z pokolenia na pokolenie, wycisnęło na jego duszy osobliwe piętno. Idealizm polski nie pozostaje bez wpływu na inne narodowości w Ameryce. Polacy wnoszą ze sobą do Rzeczypospolitej amerykańskiej pierwiastek uczciwości. Wpływ ich w życiu politycznym wzrasta stale.

Plastują wiele urzędów z wyboru już zasiadają w izbach reprezentacyj-

nych Stanów i w radach największych miast. Przyjdzie czas, że będą zasiadali w kongresie i w rządzie Stanów Zjednoczonych. W samym Chicago liczą dziś 45,000 polskich wyborców. Z tego można wnosić, że wszystkich polskich wyborców jest w Stanach około pół miliona. Liczba ta wzrasta z każdym rokiem przez dorastanie młodego pokolenia i naturalizowanie się świeżych imigrantów.

Przy obecnych wyborach na prezydenta Stanów głosy polskie mogą zaważyć na szali. Słowem polska emigracja stała się już dziś czynnikiem bardzo poważnym w życiu politycznym i społecznym największej republiki na świecie.

Jesteśmy wdzięczni prof. Siemiradzkiemu za jego cenne uwagi. Potrafią one usunąć wiele błędów, przesądów i fałszów, jakie w starym kraju o polskiej emigracji stale są w obiegu.

Więcej one warte aniżeli setki listów, opisów i wrażeń z podróży, jakie od czasu do czasu pojawiają się w naszej literaturze i w naszym dziennikarstwie, pisane przez ludzi, którzy albo przygodnie krótko bawili w Stanach, za krótko aby mogli należycie poznać tamtejsze życie i stosunki, albo wogóle nie mających daru spostrzegawczego i dość uczciwości pisarskiej, żeby mogli pisać o tem, co widzieli, co umieli i znają. Tem gorącej przechodzi nam zachęcić naszą publiczność, aby o sprawach Polaków w Stanach Zjednoczonych Ameryki informowała się u źródeł, u Polaków amerykańskich, w tem, co oni sami o sobie opowiadają.

## Prywatny 4 klasowy męzki Żydowski zakład naukowy

z kursem rządowych progimnazjów Ministerjum Oświaty

### M. G. Margulisa

ul. św. Andrzeja 7, (dom Gliksmana).

Głównym celem założyciela nowego zakładu naukowego będzie zupełna zgodność kursu każdej klasy z kursem odpowiedniej klasy gimnazjum rządowego, w ten sposób, aby każdy uczeń mógł pomyślnie złożyć egzamin bez żadnych specjalnych przygotowań. Oprócz tego założyciel, uwzględniając żądania wielu inteligentniejszych rodziców, zamierza rozszerzyć wykłady niektórych przedmiotów i wprowadzić nowe.

#### Wykłady języków miejscowych

polskiego, rosyjskiego i niemieckiego postawione na takim stopniu, aby uczniowie w zupełności opanowali te języki nie tylko teoretycznie, lecz także praktycznie i przyswoili sobie prawidłowy bez zarzutu akcent, w tym celu wprowadzone specjalne lekcje konwersacji.

Do zasadniczego wykładania języka hebrajskiego zaproszony jest jeden z najwybitniejszych miejscowych — hebraistów.

Do kursu klas starszych będą wprowadzone (w charakterze przedmiotów nieobowiązkowych) **podwójna buchalterja i korespondencja handlowa** w trzech językach.

Wiele uwagi będzie poświęcane wykładom **sztuk pięknych**: rysunki, lepienie z gliny, rzeźba w drzewie i t. p.

Każdy przedmiot wykładany jest przez osobnego nauczyciela — specjalistę.

Zakład naukowy znajduje się w samym centrum miasta, w pięknym lokalu pełnym światła i świeżego powietrza.

**Przestronne klasy. — Hygieniczne meble szkolne.**

Przyjmowanie prób do obydwóch przygotowawczych i do I-sj. klasy odbywa się w dalszym ciągu od godz. 10 rano do 8-jej wiecz. Do młodziej przygotowawczej klasy przyjmuje się chłopców od 6 i pół lat bez żadnego przygotowania. Chłopcy, których rodzice mają nadzieję umieszczyć w nowo utworzonym 2-gim gimnazjum rządowym, przyjmują się czasowo na ulgowych warunkach. Szczegóły w kancelarii szkoły, Andrzeja № 7. 4-1

Do prób należy dołączyć: 1) metrykę i 2) świadectwo lekarskie o szczepieniu ospy. Szczegółowe programy otrzymywać można w kancelarii szkoły i w księgarni L. Piszerza Piotrkowska 43, bezpłatnie.

**UWAGI CHORYCH!**  
Opisuje wszelkich lekarzy zgadzają się na jedno, a mianowicie, że choroba zwana jako umiejscowiona, lecz się tylko przez energiczne działania sprzyjające a zatem jeśli kto, to aby, na zawsze wyleczyć się z tej choroby, zaleca się użycie szpary **URETRYNEM**, który według świadectw i obserwacji, lekarzów w Moskwie i w klinikach jest latotnie pewnym środkiem w walce z trzyczka tryprem, ostrą i chroniczną, oraz przy opłach kobiecych. Do zupełnego wyleczenia potrzeba 2 do 4 fiakonów. Cena fiakonu 1 rb, 60 kop. bez przesyłki ekspedytora za zaliczeniem. Siedzibę Główny Moskwa Baisza: Jakimianka, w domu Lebediewa m. 15. Adres dla listów: Moskwa W-ny J. Mozgowej. Reprezentant na Rosję Południową, Dom Handlowy „J. Baszawski”. Odessa, Pustelska 11.  
Sprzedają we wszystkich aptekach i składach aptecznych w Moskwie w magazynie T-wa R. Kellera, i Spółki, K. Ermausa, G. Brunsza Matejsena, W. K. Ferreina i w innych składach i aptekach. r277-0

**WŁASCICIELKI MAGAZYNU SUKIEN „LA MODE” powróciły. Obecnie mieszkają CEGIELNIANA 52.**  
**PISARZ**  
S. Weintraub, Łódź, Południowa 6  
Wyrabia do różnych instytucji rzeźby wych. apolacje, próby i t. p. r194513

**Konkurencja!**  
Największy wybór męskiego, damskiego oraz dzieciennego obuwia, z najlepszych zagranicznych skór, najnowszych fasonów, po cenach bardzo niskich.  
**Proszę się przekonać!**  
**A. I. RZESZKOWSKI**  
Nowomiejska № 6.

**Zakład Kufnierski A. Maniszewskiego w Łodzi Przejazd 14** (w oficynie).  
Nagrodzony na obecnej Wystawie Rzemieślniczej złotym medalem za zaszczyt zawiadomić Szanowną P. P., że zakład na sezon bieżący został zaopatrzony w doborowy wybór towaru futrzanego w zakresie konfekcji damskiej i męskiej wchodzącego, tak gotowej jako też i na zamówienia oraz przyjmuje wszelkie roboty z własnego i powierzzonego mat. erjała.  
Z wysokiem poważaniem  
**A. Maniszewski.**

**Ważna wiadomość dla Pań!**  
Niniejszem zawiadamiam Szan. Klientkę, że z powodu likwidacji mojej filii towarów wełnianych na suknie, bluzki i kostjomy sprzedaje po niebywale **niskich cenach**, o czem proszę się przekonać. Urządzenie sklepowe do sprzedania. Sklep do wynajęcia.  
**J. Szczecinski**  
Piotrkowska 33.  
**Do centrali Piotrkowska № 17.**  
nadeszły ostatnie nowości sezonowe, na kostjomy i suknie, które polecam po **cenach niskich**.  
Z poważaniem  
**Józef Szczecinski**  
Piotrkowska № 17.

**Szkoła rysunkowa**  
**JERZEGO LEWANA, Południowa 2.**  
Rysunki (model żywy, głowa i akt) malarstwo, rzeźba, historia sztuki, anatomja, perspektywa. Przy szkole jest osobny oddział dla dzieci od 4 do 6 po poł. i osobny oddział dla rzemieślników. Lekcje rozpoczynają się 1 września. Zapisy przyjmuje kancelaria szkoły (POŁUDNIOWA № 2) codziennie od 4 do 5 i od 8 do 9 wiecz. 2554-4



## Brykiety C. W.

z najlepszego węgla górnoszląskiego  
**1.60** za 100 sztuk z dostawą  
do kuchni (cena stała  
przez całą zimę).

Sprzedaż **NA WAGĘ**: rb. 1.40 z dostawą za  
korzec.

Wyłączni przedstawiciele:  
**W. FINDEISEN i S-ka, Przejazd 21**

TEL. 9-78 i 17-09.

## Żyrandole Elektryczne i Gazowe.

Najnowsze modele, ceny fabryczne.

Fabryka lamp i wyrobów brązowych

**Władysław Henig & S-ka** w Łodzi, telef. 24-32.

r2799-6-1

Skład fabryczny Piotrkowska № 29, tel. 24-31.

Wyłączna sprzedaż wyrobów  
platerowanych fabryki

**Bracia HENNEBERG, Warszawa.**

## Na Sezon Zimowy!

poleca nowootworzony

**SKŁAD FUTER**

**L. Tarnowskiego**

PIOTRKOWSKA № 81, I-sze piętro

w wielkim wyborze tegoroczne nowości jako-to: **Futra, Zakłady, Kołnierze, Mufki, etc.**, oraz przyjmuje wszelkie obstalunki, reparacje i wykonywa je punktualnie i starannie.

**Ceny nader przystępne! Usługa rzetelna!**

## Sklep świeżych kwiatów K. Holicki

Łódź, Nawrot № 8, przy Piotrkowskiej.

Poleca **kwiaty żywe cięte i doniczkowe. Koszyki, kłosze, żardyniery. Wieńce i bukiety.**

**Świeży wybór palm.**

r2941-1-1

## K. ZDYBICKA,

wychowawca akademii Paryskiej

SPACEROWA № 37. 50 1

Pierwsza modna, fachowa szkoła artystycznego kroju i szycia zatwierdzona przez gubernatora. Nauka podług ostatnich wymagań mody w kurs wchodzi przeszło 50 modeli. W przeciągu jednego miesiąca wyucza się gruntownie kroju. Każda z uczennic otrzymuje świadectwo z ukończenia kursów. Łódź, Spacerowa № 37, P. S. Sprzedaż form papierowych i manekinów.



## E. FUKS Gabinet Dentystyczny

Łódź, Benedykta 2 (d.p. Rozenblatta)

Był głównym asystentem nadwornego lekarza dentysty Engla w Berlinie. Po dziesięcioletniej praktyce zagranicą (Berlin, Londyn, N-Jork, Filadelfia) osiedlił się w naszym mieście. Beboleśne traktowanie zębów, podług specjalnych metod i przy zastosowaniu specjalnych aparatów. Wyjęcie zębów za pomocą aparatu gazowego bez najmniejszego bólu. Złote porcelanowe plombki. Sztuczne zęby z podniebieniem i bez (ze złota i porcelany). Porcelanowe korony i mosty. Postawienie krzywych zębów i wysunięte szczęki przy pomocy specjalnych regulatorów. Umocnienie luznych zębów promieniami Roentgena. Leczenie zapuszczonych chorób zębów i jamy ustnej specjalnymi promieniami elektrycznymi (ultra fioletowe i inne). Leczenie złamanych szczęk i dorabianie brakujących części twarzy (sztuczne nosy, uszy, wargi, miękkie podniebienie i t. p.)

## Teatr „URANIA“.

Program od 1 do 16 Październ. r. b

**Sisters Teleka**  
Węgierskie śpiewy i tańce

**The Woodrow**  
Komiczny Trampoline-akt

**The Elias**  
Zongler na linie

**Luett Sandbauer**  
Humor. Styryjski chłopaki duet

**Les Montaldos**  
Ekwilibrystycz. balans-akt z papugami

**Luet Dolskich**  
Polsk. sal. Duecistów

**Uheonowski**  
Ulubiony ruski humorysta z now. repertuarem

POLSKA OPERETKA  
**„CZYJE DZIECKO?“**

Wodwił w 1 akcie napisał Dolski  
rzeczą dzieje się w Warszawie

**Urania Bio**  
Nowa seria obrazów

Pod werandą koncerty damskiej orkiestry na dętych instrumentach

Zakład Elektro-Mechaniczny  
**Józef Pieczyrak**  
w Zgierzu, ul. Zielona № 1.  
**Urządza:**

Oświetlenie elektryczne, doradę miejskiego i stałego, motory do przemysłu, piorunochrony, dzwonki, telefony, i dynamo-maszyny. Naprawa motorów, dynamo-maszyn, lamp jukowych i t. p. Przyjmuje w konserwację wszelkie urządzenia w zakresie elektro-mechaniki wchodzące. r2748-4



## ZARZĄD GAZOWNI

Miejskich w Łodzi  
pozwala sobie zwrócić uwagę  
Sz. Publiczności na

## dział gazowy

(prasowanie i gotowanie na gazie, piece kąpielowe, zwyczajne i wzmocnione oświetlenie gazowe i t. p.), pomieszczony w głównym pawilonie i na całym terenie

## WYSTAWY

Rzemieślniczo-Przemysłowej

w parku miejskim

przy ul. Dzielnej.

## Stanley-Cacao de Villars

jest mieszaniną kakao najwyższego gatunku z mąką bananową, zawierającą 25 proc. soli fosforowych.

Zaleca się przez lekarzy dla dzieci, dorosłych, chorych i rekonwalescentów. Ządajcie wszędzie. Sprzedaż główna:

**Warszawskie T-wo Akcyjne Handlu Towarami Aptecznymi w Łodzi.**  
Generalny przedstawiciel, **W. D. KUŁAKOWSKI**,  
Elizawetgrad.



bezwzględnie imitacje i fałszywki zawierają te wszystkie pudełka które nie są zaopatrzone w niebieską banderolę z rosyjskim napisem oraz u dołu na pokryciu pudełka nie mają zamieszczonej firmy! Dr. Bayer & Tarsa, Budapest. Pudełko 65 Kop., we wszystkich aptekach. 67144-0-0

## Wydawnictwo GEBETHNERA i WOLFFA

### ŚWIAT ZWIERZĄT

wydanie polskie pod redakcją profesora Jana Sosnowskiego. Barwne opisy życia i obyczajów zwierząt.

#### Tom II. Ptaki, ryby, płazy, gady, owady

obejmuje blisko 400 STRONIC TEKSTU, 18 RYCIN WIELOBARWNYCH na osobnych tablicach i 650 ILUSTRACJI W TEKŚCIE. WYCHODZI W 12 ZESZYTACH PO 60 KOP., Z PRZEB. KOP. 70. Dotychczas wyszło 5 zeszytów; dalsze ukazują się dwa razy na miesiąc.

#### Tom I. Zwierzęta ssące

obejmuje blisko 400 STRONIC TEKSTU na pięknym kredowym papierze. Zawiera 550 ILUSTRACJI w tekście, fotografii zdjęmowanych z natury, oraz 18 RYCIN WIELOBARWNYCH na osobnych tablicach.

Cena za egzemplarz broszurowany RB. 8, w ozdobnej opr. RB. 10.  
Do nabycia we wszystkich księgarniach. 3796-2

## Gra o mistrzostwo w piłkę nożną.

W niedzielę 6 Października o godz. 9 1/2 rano  
**Łódzki klub sportowy—Newcastle**  
na placu sportowym Srebrzyńska 37/39  
o godzinie 8 po południu

Turnklub—T. M. R. F. Włdzew  
na placu sportowym Srebrzyńska 37/39



# CHOROZY

WYSTRZEŻYJCIE SIĘ FALSYFIKACJI


pod postacią bezwartościowych naśladownictw Sperminu nie mających z nim nic wspólnego a często nawet zawierających czynniki szkodliwe dla zdrowia.

Przy neurastenji, impotencji, uwiąznię starym, hysterji, newralgjach, anemji, suchotach, przyziocie (syfilis), skutkach kwacji ręciowej, chorobach serca (otłuszczenie, sklerosa serca, bicie serca, arytmja mio carditis, arterjo-sklerozie, alkoholizm, wysychanie mleczna pancerzowego, paraliżach, rekonwalescencji, wyzer panja ogólnem i t. p., tylko Sperminem-Poela udało się osiągnąć wspaniałe rezultaty, o których świadczą badania najznakomitszych uczonych Iskarzy całego świata. Należy zwracać uwagę na nazwę

## SPERMIN-POEHLA

I nie ścać tych wszystkich wyciągów i płynów o różnych nazwach; bezwartościowość tych preparatów została opisana w specjalnej broszurce, którą bezpłatnie wysyła się wraz z najnowszą literaturą o Sperminie

ORGANOTERAPEUTYCZNY DOSTAWCY DWORU JEGO CESARSKIEJ MOJCI PETERSBURG W. O. 7 LINA 18



**Powszechnie znany  
duży skład futer**

## M. Milakowski, Piotrkowska 26

przeniesiony z Piotrkowskiej № 18

poleca Szan. Publiczności duży wybór damskich kołnierzy, mufek, zakietów, męskich futer, czapek i t. p. po bardzo przystępnych cenach.

Wieloletnia praktyka w danej branży oraz kupno towarów z pierwszej ręki, jako to: w NIŻNYM NOWGORODZIE i LIPSKU, pozwalają mi Szan. Publicz. w zupełności zadowolnić, tak w sprzedaży hurtowej jak i detalicznej.

r2804—8—1

**Jedwabny satyn, plusz jedwabne aksamit**  
w różnych gatunkach po cenach fabrycznych  
sprzedaje detalicznie

LÓDZKA MANUFATURA JEDWABNEGO PLUSZU  
**RESZTKI TANIEJ! W. Góralski Średnia 88.**

Niniejszym zawiadamiam Sz. Kliję, że sklep swój pod firmą

## „Stanisław“

przeniosłem na ulicę KONSTANTYNOWSKA № 37 róg Długiej

Sklep zaopatrzony został w wielki wybór bielizny męskiej, damskiej oraz wszelkiej galanterji. Założyłem również pracownię bluzek, hasek, sukienek dziecięcych, fartuchów po cenach możliwie niskich.

Polecam się nadal Sz. Kliję!

z poważaniem  
**„Stanisław“**

**UWAGA!** Przejżdżającym po zakupy tramwajem № 3, 8 lub 9 zwraca się za bilet.

# Żyrandole elektryczne

ample, lampy stolowe, kinkiety, figury wszelkich stylów.  
**Największy wybór.      Najnowsze modele.**

Specjalne sklady artykułów elektrotechnicznych

## BRACIA BORKOWSCY

Warszawa, Jerozolimska 56.      Łódź, Piotrkowska 125.  
Telefonu: 42-46, 84-68.      Telefon 14-40.      4223—7—1

Dr. Bengué, 4, rue Blanche, Paris.



**Baume Bengué**  
WYDOBIENIE ZŁOTY  
PUDRARIUM BRYLANTYNY  
Cena: 1 r. 20 k.      Cena: 1 r. 20 k.

Dostać można we wszystkich aptekach. Oryginalne pudełko opatrzone są różową banderolą z podpisem.

# BRUNO EMDE

Farbiarnia i chemiczna pralnia parowa

FABRYKA:      FILIJE:

Ludwiki 42      BENEDYKTA I BOG PIOTR.  
tel. 27-94.      PIOTRKOWSKA № 189  
W ZGIERZU:  
BOG WYSOKIEJ I STRY-  
KOWSKIEJ.      : : :  
KOWSKIEJ.      : : :

WSZELKIE OBSTALUNKI WCHODZĄCE W ZAKRES CHEMICZNEGO PRANIA I FARBOWANIA WYKONYWAM

## SZYBKOO! ELEGANCKOO! TANIOOO!

**Przeciw Rzeżączce**  
Najnowszy środek  
**„Salo - Pichlin“**

wynalazek aptekarska B. Konheima w Petersburgu, działa szybko i radykalnie przez lek. jest uważany za środek racjonalny

Dział również skutecznie w przypadkach ostrych jako też i chronicznych i w przebiegu krótkiego czasu usuwa najuporczywsze wydzieliny

Sposób użycia dołączony do każdego pudełka. Prawdziwy tylko w pudełkach metalowych po rb. 1—50 i kop. 80

Do nabycia w aptece R. PREISMANA, w Warszawie, Pręta № 16 telefon 40-63. Wysyłam za załączeniem Przesyłka pocztowa taryfy pocztowej. r318—0—1

## Bardzo ważne!

Kupuje stare sztucznozęby całe i polamane. Wiadomość: Łódź, ulica Cegielniana 33, Hotel „Liwańa“ № 2 od 10 rano do 6-ej wiecz. 3031 8 1

Kursy Handlowe  
Konc. W. Kujawskiego pod kierunkiem

## St. LIPINSKIEGO

Piotrkowska 157, telef. 858.

Kancelarja otwarta od godziny 7 do 9 wieczorem, codziennie oprócz sobót i niedziel.

# Gazownie miejskie

w ŁODZI,

mają do oddania z dniem 1 stycznia 1913 roku

## SMOŁĘ WĘGLOWĄ, MIAŁ koksowy, INPREGNATOR i AMONIAK.

Łaskawi reflektanci raczą zgłaszać się piśmiennie do Biura Zarządu Gazowni przy ul. Targowej № 34, pozem otrzymają informację dot. warunków kupna-sprzedaży powyższych produktów. r2765—3—1

## MAGAZYN SUKIEN „La Saison“

poleca nowości paryskie na suknie rautowe, balowe, wizytowe, i wytworne przybrania.

Wyprawy ślubne wykonywa się z własnych i powierzonych materiałów.

**„La Saison“**      2786—40

ul. Andrzeja Nr. 11 II-gie piętro, front.

Nie kupujcie

## Petersburskich kaloszy

trykotowych wyrobów, kołder, akusiek, bielizny, Jarosławskich, Żyrardowskich i krajowych płóciennych wyrobów, nie porównawszy ceny za takowe w świeżo otworzonym hurtowym

## Moskiewskim Magazynie

31 Piotrkowska 31

gdzie wszystkie towary sprzedają się detalicznie po cenach niższej fabrycznych. r2819—3—1

# CASINO

Od dziś do Poniedziałku 7 Października włącznie  
Między Innymi

## Krach Giełdowy

Wspaniały dramat w 3 częściach z życia współczesnego w kolorach w wykonaniu wybitnych francuskich artystów z udziałem

p. Napierkowskiej.

Część I—Rabuf. Część II—Akcje podnoszą się. Część III—Krach.

FIGIEŁ AKTORA Komedja w wykonaniu głównej roli przez Prensę.

Orkiestra koncertowa.

### „The Bio-Express“

Zielona Nr 2.

Od dziś sensacja!

Podług noweli HENRYKA SIENKIEWICZA „Szkice węglem“

## KRWAWA DOLA

Dramat w 3-oh częściach odegrany w Warszawie przez art. teatr. rząd. panie Mirska, Kozłowska, panowie BEDNAR-CZYK, BOLAND, ROŻAŃSKI, BRYDZIŃSKI i wielu innych.

Od dziś sensacja!

### Teatr Ruchomy

Dramat artystyczny M. M. Gajdeburowa i M. F. Skarskiej

### Teatr Wielki

Tylko cztery gościnne występy!

Poniedziałek 7 Października  
dramat Ibsena

Wtorek 8 Października  
dramat Hauptmana

Sroda 9 Października  
Misterjum Bernarda Schaw'a

Czwartek 10 Października  
komedja Björnsona

### Hedda Gabler

### Samotni

### Candida

### Geografja i Miłość

Początek punktualnie o godz. 8 i pół.

Z podniesieniem kurtyny wejście na widownię absolutnie niedopuszczalne.

Bilety tylko w kasie Teatru Wielkiego

W niedzielę dn. 6  
Października 1912 r.

## NA TERENIE WYSTAWY

W niedzielę dn. 6  
Października 1912 r.

Odbędzie się

# WIELKA ZABAWA LUDOWA

W muszli koncertowej (bez oddzielnej dopłaty) odbędzie się Szampionat jednodniowy

## WALKI FRANCUSKIEJ

ze współudziałem tutejszych zapasników amatorów o nagrody.

Tańce Góralskie wyk. amatorowie, człon. tutejszego Tow. Sport.

Pierwszy raz w Łodzi Konkurs najcięższych ludzi w naszym mieście.

Tryumfalny — Pochód Dzieci z chorągiewkami.

Ognie sztuczne. Przygotowane będą dwie orkiestry. Początek zabawy o godz. 2 po poł.

Ceny wejścia 20 kop., dla dorosłych, dla dzieci 10 kop.

Ceny wejścia 20 kop., dla dorosłych, dla dzieci 10 kop.

**PATENTY**  
NA WYNAJAZD MODELE I MARKI FABRYCZ.  
**GOLDMAN I ELLENBAND**  
WARSZAWA, LESZNO N° 8. Telefon N° 228.

Wystro- gac się podrobiam. Marka zatwierdz. przez Rząd. GEDEKE I S-ka. N° 4530.

— PRAWDZYWI TYLKO W PU- DELKU z PŁOMBĄ ROS. PANSTW. KOMORY CELNEJ. —

DLA SZYBKIEGO, WYGODNEGO I NIEBOLESNEGO WYLECZENIA

**ANUZOL.**  
poleca się święcie

Jest to środek wypróżniający, działający szybko i łagodnie przez śluzówkę na naczynia. Pudełko i rb. 75 kop. Do nabycia we wszystkich lepszych aptekach i listadach nabiegów aptecznych.

Przedstawiciele dla Księstwa E. RUCH I W. BOWMAN Warszawa, Śmiełowska 14.

### Ogłoszenia drobne.

NAJTANSA AMERYKANSKA CHEMICZNA PRALNIA I FARBARNIA POD FIRMĄ „JOZEFINA“ ŁÓDZ, PIOTRKOWSKA 17. pod osobistym kierunkiem właściciela Pawła Musiałowicza, który po ukończeniu studiów w Ameryce wykonywa w przeciagu 24 godzin najwykwintniejsze w zakresie wchodzące zlecenia. TANIO BO W PODWORZU. 2630-150

A.A.A. Zakład Fehlowski Małiny, przynajmniej dzieci od 3-9 lat. 2920-3

A.A. Łózka z materacami, szafy, biurko, meble salonowe różne drobniaki wyprzedam bardzo tanio. Nowo-Cegielniana N° 6 m. 7 front. 3049-10

Agenci solidni i energiczni, obeznani ze składami aptecznymi i magazynami obuwia, potrzebni na pensję i prowizję. Piotrkowska 10, kantor wyrobów chemicznych Stanisława Fiszera. 3032-3

A. Meble z 3 pokoiów i maszyny nożna rozsprzedam z powodu wyjazdu Południowa 24-14. 3059-3

BANK. Zubarzkie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu Aleksandrowska N° 6 załatwia wszelkie operacje bankowe. Przyjmuje wkłady i płaci od takowych 6% w stosunku rocznym. Biuro otwarte codziennie od 9-4 po południu, a w czwartki i soboty dla osób pracujących w fabrykach od 9 r. - 7 w. 2917-8

Do sprzedania urządzenia kuchenne i najnowszych rysunków robota i wykonanie solidne w stolarni Tamowskiego Skwerowa N° 7. 3036-4

Do sprzedania w dużej ilości agrest i krzaki oraz szpalerowe jabłka i gruski. Wiadomość na miejscu: Konstantynów, Złoterska N° 25, w Łodzi: Długa N° 6 u gospodarza. 3050-3

Do wynajęcia od 1 października 1) duża kuźnia z mieszkaniem, 1 do sprzedania warsztat dla stelmacha Brzezińska 102, 2) duży pokój z kuchnią, Brzezińska 57a. P. Sztiller. 3015-3

Młoda, przyzwoita panienka poszukuje zaraz mieszkania przy poważnej rodzinie lub bez odnajmie pokój w dzielnicy ul. Mikołajewskiej, Przejazd, Andrzeja, Juljusza. Oferty proszę złożyć w redakcji Kur. Łódzki pod A - Z. 3054-2

Młody człowiek wojskowy, weteranarz ze świadectwami, ładnie piszący, może złożyć kaucję. Przyjechał z prowincji, poszukuje jakiegokolwiek posady, byłoby zaraz. Widzew, domy rodzinne m. N° 92. Niclarnia Wierzbowski. 3030-3

Naucz. z dipl. uniwersytetu zagranicznego udziela lekcji języków spec. franc. polski. Mikołajewska, 35 m. 11. 3049-2

Osoba młoda inteligentna znająca się na gospodarstwie domowym z syciem poszukuje posady do zarządu domu lub dzieci ul. Mikołajewska 83 skłoda na parterze. 3021-2

Pod Łodzią w miejscowości suchej, 1 lesistej, poszukuje się do wynajęcia na lat kilka domu o piętnastu (od dwudziestu) pokojach z ogrodem. Oferty przyjmuje Biuro Ogłoszeń „Promień“ dla Ligi. 3028-5

poszukujemy zdolnych robotników i robotnice do mech. fabryki podczocho (Maszyny-Standarta) Andrzeja N° 24 zgłaszać się od 8-12 i 2-6. 3025-3

Pokój frontowy szara do wynajęcia Ul. Południowa 6-6. 2999-3

Przechodząc ul. Dzielna i Piotrkowską zgubiono brelok złoty z czerwonym kamieniem i łańcuszkiem. Łaskawy znalazca zechce takowy oddać za wynagrodzeniem. Piotrkowska 29. do portjera. 3045-2

Sklep do sprzedania kolonialno-sportowy i wyrbów tabacznym Władzewska 242. 3037-3

Sprzedają nowe szafy rozbitane do rzeczy orzechowe, polirowane 18 rbl Rybna 13, Gościłny dwór. Stolarz. 3050-1

Kradziono weksel bezterminowy na 300 rbl. wystawiony przez Franciszka Popę na zlecenie Michała Jędrzejewskiego. Ostrzegamy przed nabyciem takowego, gdyż jest nieważny. 3 magle do sprzedania. Ul. Średnia 51. 3061-1

Zaginął paszport wydany z gminy Radogoszcz na imię Feliksa Antoniego Krawczaka. 3041-3

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki Poznańskiego na imię Józefa Kazmierczak. 3047-1

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki Dudkiewicza. 3046-1

Zaginęła karta od paszportu wydana z fabryki I. K. Poznańskiego na imię Stanisławy Zalasik. 3055-1

Zaginął wyżeł ponter, czarny podpalany, wabi się Uduś. Znalazca zechce odprawdzić na ul. Długa 10, do gospodarza za nagrodą Rb. 3 Nieprawy właściciel pocłagnięty będzie do odpowiedzialności sądowej.

Zaginął przed tygodniem złoty piekunkel, wabi się „Figa“ Znalazca zechce odprawdzić za nagrodą. Franciszkańska 49-6. Janina Kuczyńska

**Ch. I. Sachs**  
Piotrkowska N° 120.  
Magazyn konfekcji męskiej, damskiej, uczniowskiej, i dziecięcej

zaopatrzonej został na sezon nadchodzący wielkim wyborem, który się poleca Sz. Publiczności po cenach najniższych.

WAGA: Wielki wybór garderoby uczniowskiej. 2860-10

Ważne dla dam!

Panie spieszcie do znakomitego damskiego krawca, który praktykował kilka lat zagranicą; wykonywa robotę bardzo starannie w oznaczonym czasie, tanio z własnego i powierzonego materiału. Wykonywanie roboty po dług najnow. ze mody paryskiej.

I. KATZ  
Konstantynowska N° 6 m. 23